

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Στρατηγικές Παρεμβάσεις για την Ανάπτυξη της Βιομηχανίας

Ανάλυση Επιδράσεων και Πολιτικών

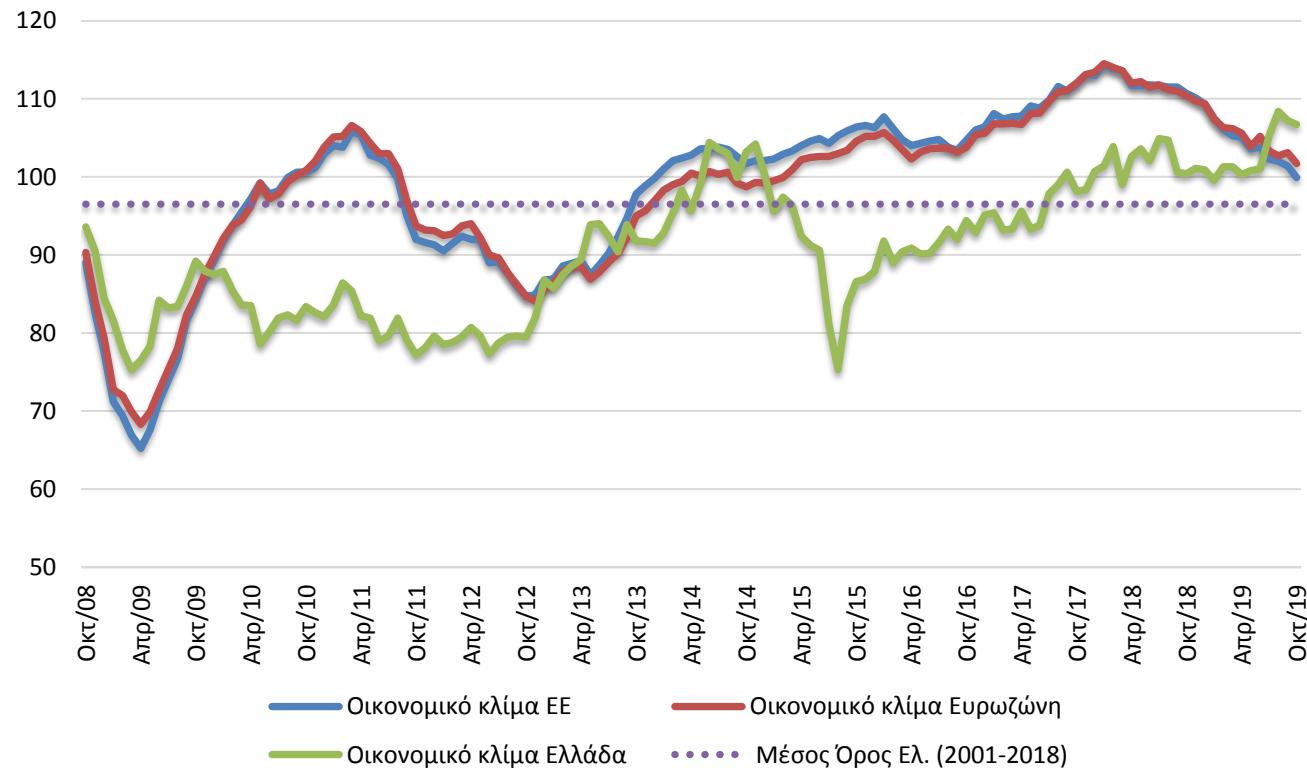
Η μελέτη πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη της
πρωτοβουλίας «Ελληνική Παραγωγή – Συμβούλιο Βιομηχανιών
για την Ανάπτυξη»

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

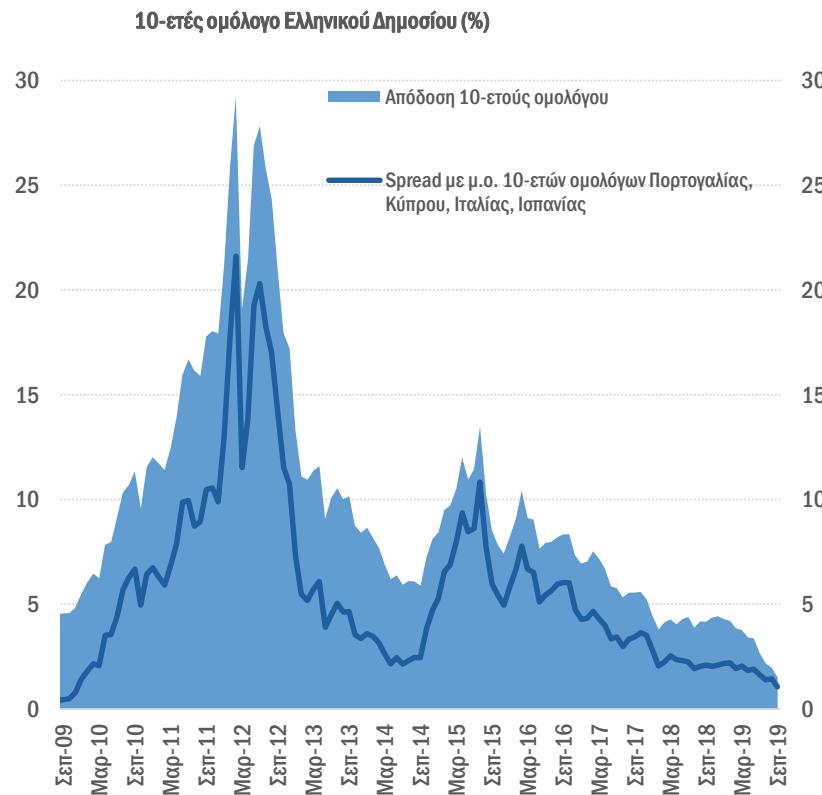
Νοέμβριος 2019

Σε υψηλό 10 ετών το Οικονομικό Κλίμα

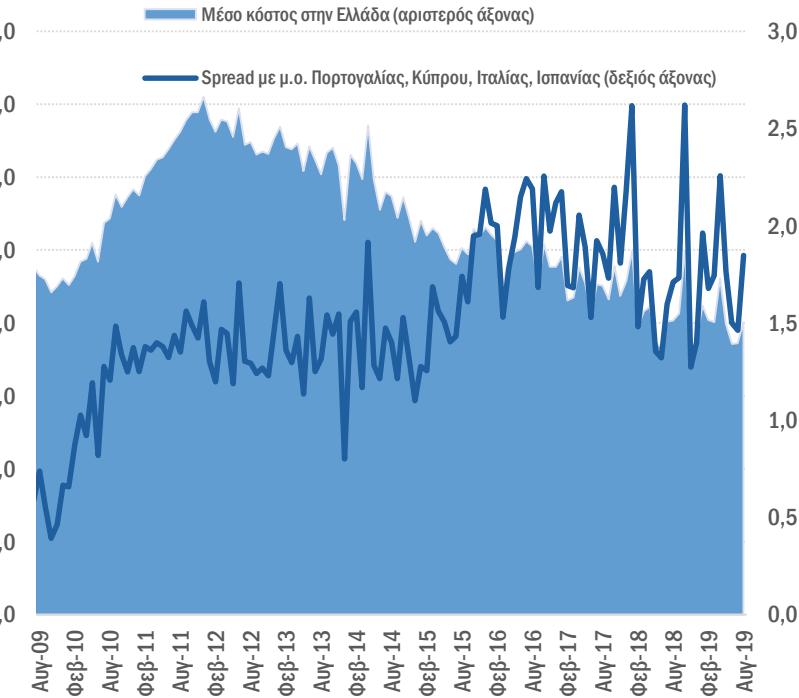

Πηγές: IOBE, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Ιστορικά χαμηλές αποδόσεις για τα Ελληνικά ομόλογα

Σταθμισμένο μέσο κόστος τραπεζικού δανεισμού προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις (%)

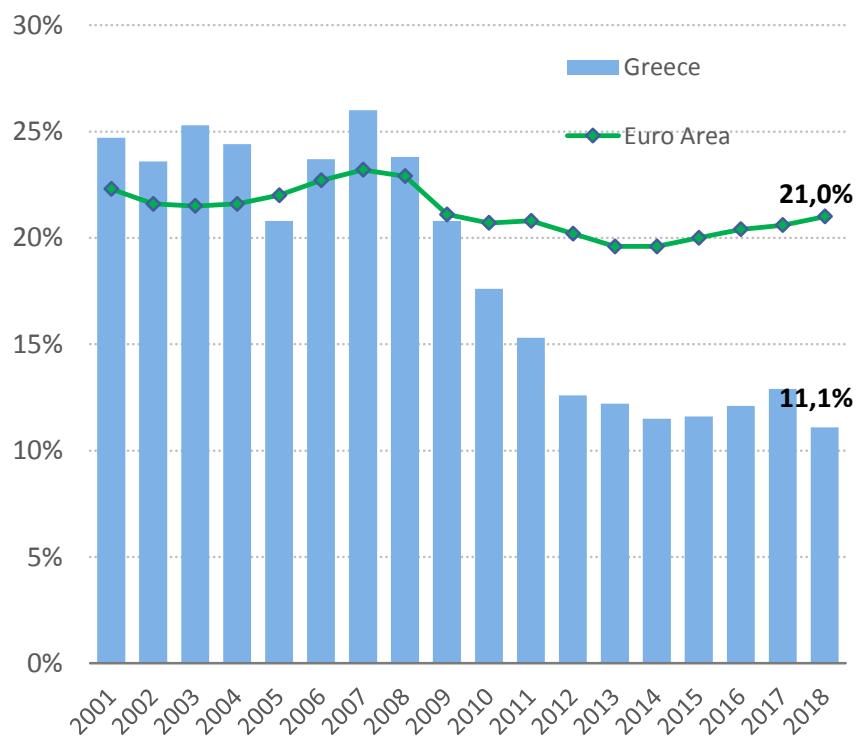
Πηγή: EKT, Επεξεργασία στοιχείων IOBE

Ωστόσο, το κόστος δανεισμού δημόσιου και ιδιωτικού τομέα παραμένει υψηλότερο από το μ.ό. της περιφέρειας νότου της ΕΖ, και η διαφορά αυτή (spread) εξακολουθεί να είναι μεγαλύτερη από τα προ-κρίσης επίπεδα

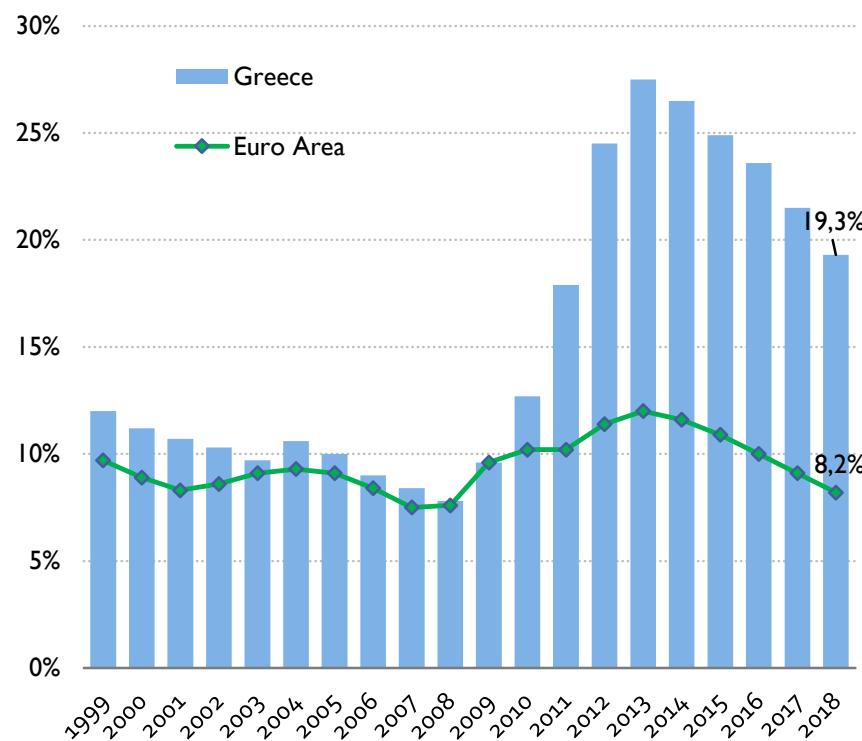
Εξαιρετικά χαμηλές επενδύσεις, εξαιρετικά υψηλή ανεργία

Επενδύσεις σε πάγιο εξοπλισμό (% του ΑΕΠ)

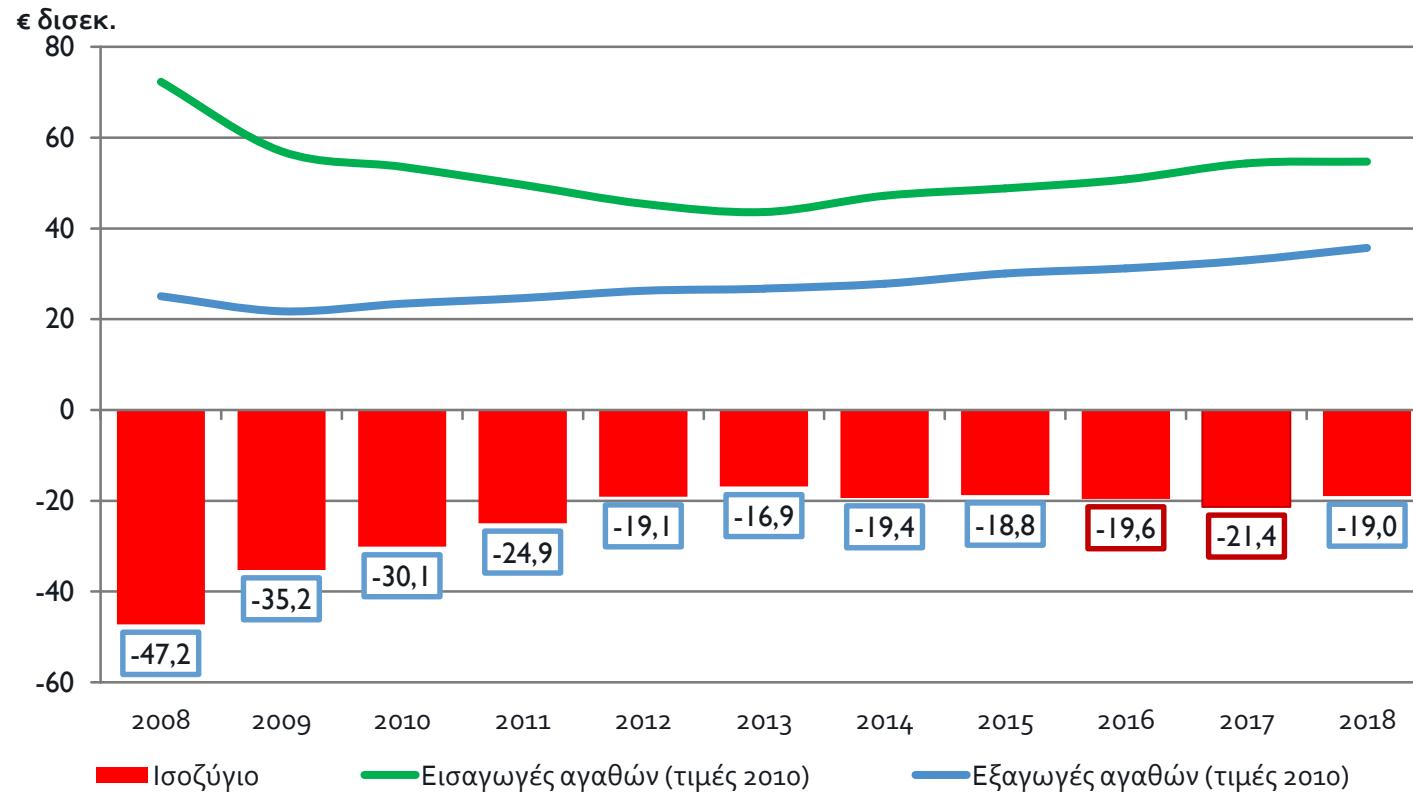

Ποσοστό Ανεργίας (% εργατικού δυναμικού)

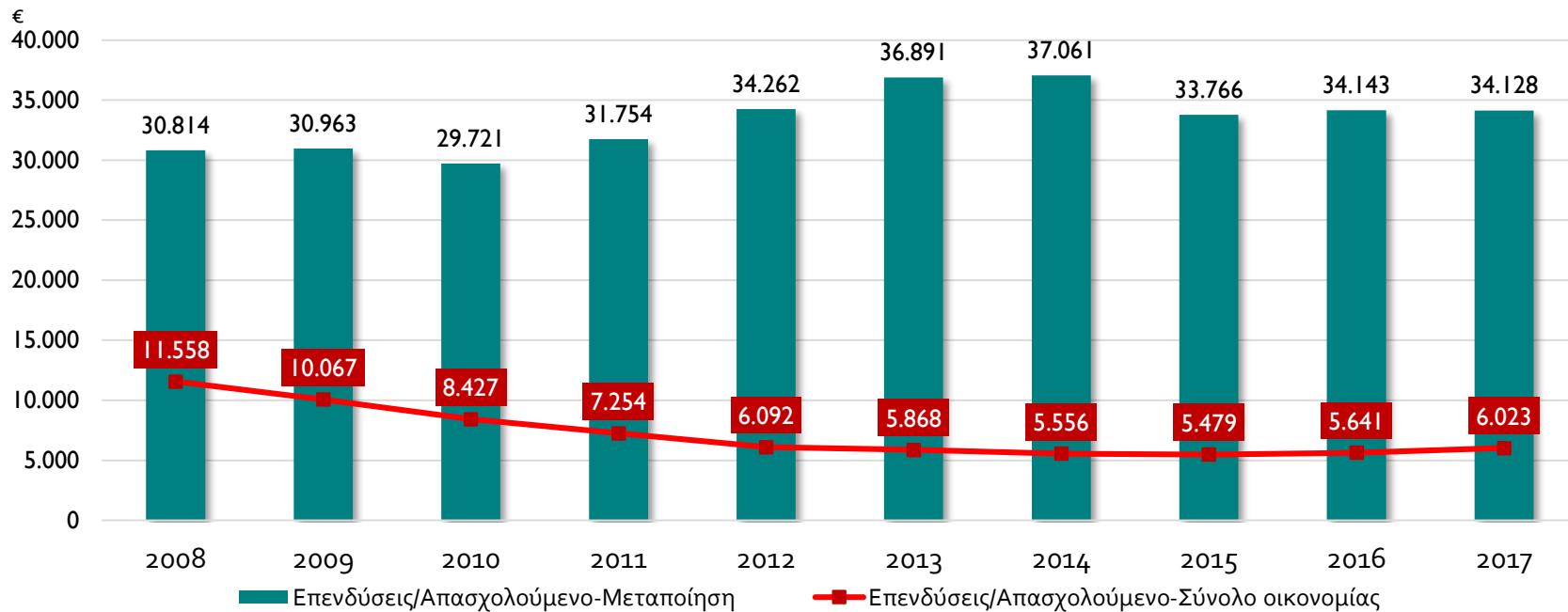
Πηγές: Eurostat/ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Εμπορικό ισοζύγιο αγαθών

*European Economic Forecast, spring 2019, Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

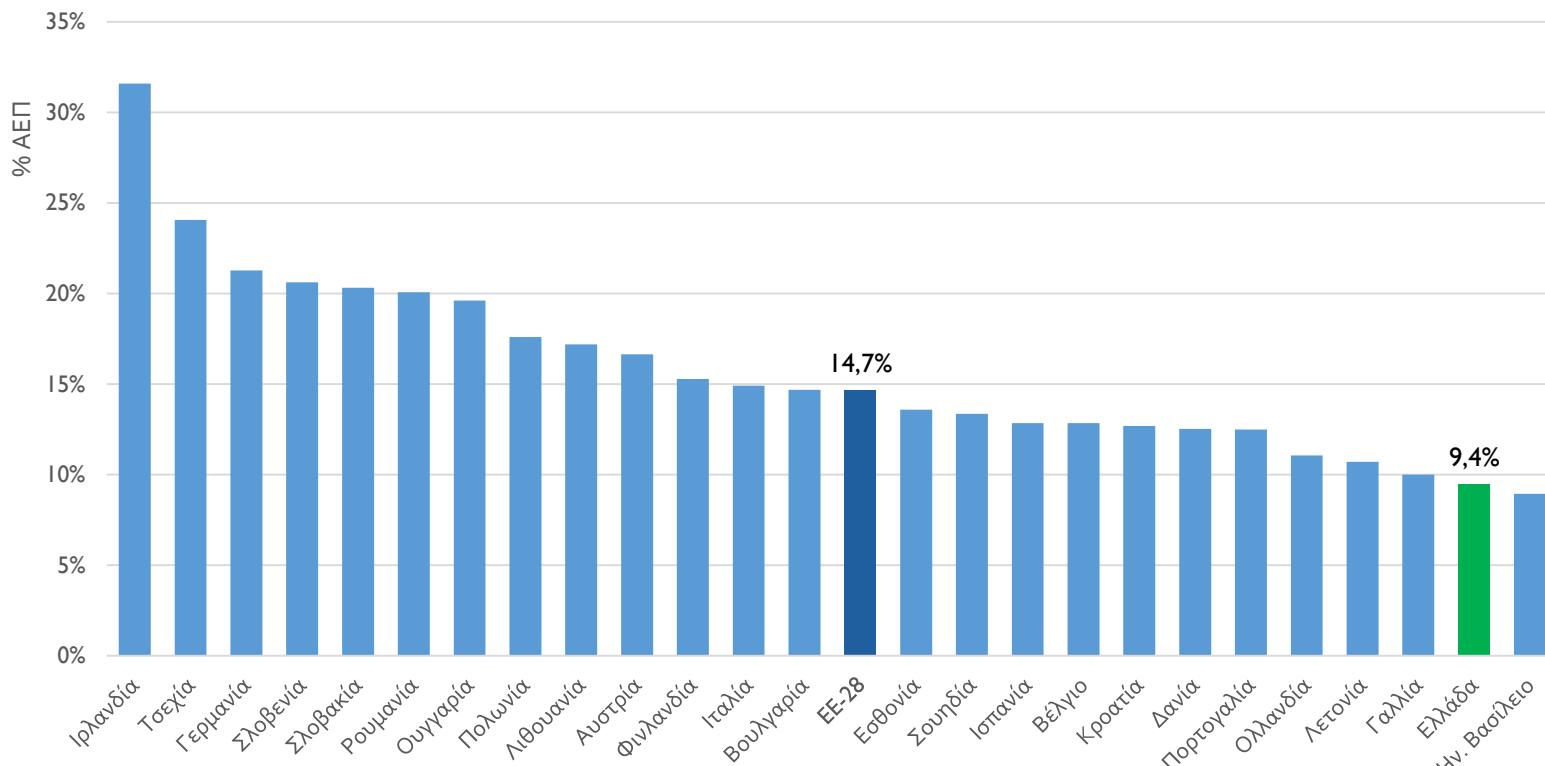
Σταθερά υψηλές οι επενδύσεις ανά απασχολούμενο

Πηγή: Eurostat-National Accounts

- Ο λόγος επενδύσεις ανά απασχολούμενο στη Μεταποίηση αυξάνει συνεχώς την περίοδο 2010-2014 (+24,7%). Πτώση το 2014 (-8,9%) και τη διετία 2016-2017 σταθεροποίηση στα €34,1 χιλ.
- Αντίθετα, περιορίζεται την περίοδο 2008-2015 στο σύνολο της οικονομίας (-52,6%), παρά τη μικρή άνοδό τη διετία 2016-2017 (+6,8%)

Χαμηλό ακόμα το μερίδιο της Μεταποίησης στο ΑΕΠ: 9,4% το 2017

*Από τις χώρες της ΕΕ-28 εξαιρούνται οι Μάλτα, Κύπρος και Λουξεμβούργο. Για την Κροατία, Σουηδία και Hv.

Βασίλειο τα στοιχεία αναφέρονται στο 2016, λόγω έλλειψης στοιχείων για το 2017.

Η συμμετοχή της Μεταποίησης στο ΑΕΠ της Ελλάδας ανέρχεται σε 9,4% και κατέχει το 2^ο μικρότερο μερίδιο ανάμεσα στις χώρες της ΕΕ28 για το 2017.

Σειρά μελετών του ΙΟΒΕ για την ελληνική βιομηχανία

- Πλήθος κλαδικών μελετών για μια σειρά από οικονομικές δραστηριότητες
- Χαρτογράφηση οικοσυστημάτων και πρόβλεψη τεχνολογικών αλλαγών (χρηματοδότηση ΣΕΒ)

Με τη χρηματοδότηση της Ελληνικής Παραγωγής

- (2017) Ο τομέας μεταποίησης στην Ελλάδα: Τάσεις και προοπτικές
 - *Τεκμηρίωσε την πολλαπλασιαστική συνεισφορά της μεταποίησης στην εγχώρια οικονομία*
- (2018) Προκλήσεις και προοπτικές του τομέα μεταποίησης στην Ελλάδα: Στρατηγικές παρεμβάσεις για ανάπτυξη
 - *Επισήμανε τα κρίσιμα εμπόδια στη μεταποίηση*

2019: Νέα μελέτη

Ποσοτικοποίηση μιας σειράς κρίσιμων παρεμβάσεων στη μεταποίηση

Σκοπός Μελέτης

Η εξέταση σειράς θεσμικών παρεμβάσεων για τη στήριξη της ελληνικής βιομηχανίας και η ποσοτική αποτίμηση του οικονομικού αντίκτυπου από την υλοποίηση αυτών των παρεμβάσεων

Παρεμβάσεις που αναλύονται:

- ❖ Εφαρμογή ταχύτερων αποσβέσεων
- ❖ Μείωση μη μισθολογικού κόστους εργασίας
- ❖ Μείωση κόστους ενέργειας
- ❖ Μείωση φορολογίας επιχειρήσεων
- ❖ Ενίσχυση χρηματοδότησης επενδύσεων στη Μεταποίηση

Υπολογισμός οικονομικού αντίκτυπου από την υλοποίηση κάθε μίας από τις πέντε παρεμβάσεις

Ομάδα έργου

- Μιχάλης Βασιλειάδης
- Αλέξανδρος Μουστάκας
- Σοφία Σταυράκη
- Κώστας Βαλάσκας
- Αλέξανδρος Λουκά
- Άγγελος Τσακανίκας

Εφαρμογή Ταχύτερων Αποσβέσεων

Ταχύτερες αποσβέσεις για βιομηχανικές επενδύσεις

- Σκοπός: μελέτη οικονομικού οφέλους από εφαρμογή ταχύτερων αποσβέσεων στις βιομηχανικές επενδύσεις.
 - Πραγματοποιείται σύγκριση εναλλακτικών μεθόδων απόσβεσης, οι οποίες, λόγω των διαφορετικών αποσβέσεων, επιφέρουν όφελος στην ρευστότητα της επιχείρησης
 - Η επίδραση της ενίσχυσης της ρευστότητας εξετάζεται σε όρους υλοποίησης νέων επενδύσεων και δημοσιονομικών εσόδων

Μεθοδολογία

- Εξετάστηκαν εναλλακτικά σχήματα απόσβεσης επενδύσεων σε μηχανήματα και μηχανολογικό εξοπλισμό και υπολογίστηκε το όφελος ρευστότητας που επιφέρουν οι ταχύτερες αποσβέσεις στη μεταποίηση,
- Για κάθε εναλλακτική μέθοδο αποσβέσεων εκτιμάται **το ύψος των πρόσθετων επενδύσεων λόγω των ταχύτερων αποσβέσεων** (π.χ. 25%, 50% ή 75% της επιπλέον ρευστότητας κατευθύνεται σε νέες επενδύσεις)
- Για κάθε εναλλακτική μέθοδο αποσβέσεων εκτιμάται η μεταβολή της χρονικής κατανομής των φορολογικών εσόδων, (χρονική μετάθεση εσόδων)
- Υπολογισμός πολλαπλασιαστικών επιδράσεων νέων επενδύσεων αποκλειστικά λόγω ταχύτερων αποσβέσεων

Νομικό πλαίσιο αποσβέσεων στη βιομηχανία

Ποσοστά ετήσιων αποσβέσεων (2016)

Χώρα	Σταθερή μέθοδος απόσβεσης % ετήσιας απόσβεσης	Φθίνουσα μέθοδος απόσβεσης % ετήσιας απόσβεσης	Χώρα	Σταθερή μέθοδος απόσβεσης % ετήσιας απόσβεσης	Φθίνουσα μέθοδος απόσβεσης % ετήσιας απόσβεσης
Αυστρία	14,29%	-	Κροατία	50,00%	-
Βέλγιο	7,87%	28,57%	Κύπρος	20,00%	-
	14,29%	-	Λετονία	-	40,00%
Βουλγαρία	30,00%	-	Λιθουανία	-	40,00%
Γαλλία	7,07%	32,14%	Λουξεμβούργο	8,00%	30,00%
Γερμανία	14,29%	-	Μάλτα	20,00%	-
Ελβετία	-	30,00%	Νορβηγία	-	30,00%
Ελλάδα	10,00%	-	Ολλανδία	14,29%	-
Ην.Βασίλειο	-	18,00%	Ουγγαρία	50,00%	-
ΗΠΑ	4,46%	28,58% ¹	ΠΓΔΜ	-	28,57%
	8,93%	-	Πολωνία	10,00%	-
Ιαπωνία	6,55%	20,00%	Πορτογαλία	-	35,71%
Ιρλανδία	12,50%	-	Ρουμανία	50,00%	-
Ισπανία	13,60%	-		8,33%	-
Ισπανία	-	17,55%	Σλοβενία	20,00%	-
Ιταλία	12,50%	-	Σουηδία	-	30,00%
	6,25%	-	Τουρκία	8,68%	28,57%
Καναδάς	-	50,00% ¹	Φινλανδία	-	50,00%

Σημ: Επιλέγεται ο μέγιστος συντελεστής σε κάθε χώρα. Τα δεκαδικά ψηφία οφείλονται στην αναγωγή των ποσοστών αποσβέσεων με ενιαίο τρόπο ώστε να είναι συγκρίσιμα μεταξύ τους. Όταν η διάρκεια της απόσβεσης εξαρτάται από τη χρήσιμη ζωή του στοιχείου ενεργητικού, για τον υπολογισμό του ποσοστού αποσβέσεων γίνεται η υπόθεση ότι ο χρόνος για πλήρη απόσβεση είναι επτά έτη.

¹ Το πρώτο έτος πραγματοποιείται η μισή απόσβεση

Πηγή: Πίνακας A-7, Effective tax levels using the Devereux / Griffith methodology, ZEW for the EU Commission (2016)

Ελλάδα

- Νόμος 4172/2013: Σταθερή μέθοδος αποσβέσεων με ετήσια απόσβεση 10% για μηχανήματα και μηχανολογικό εξοπλισμό
- Από τους χαμηλότερους συντελεστές απόσβεσης
- Χωρίς τη δυνατότητα υψηλής απόσβεσης το πρώτο έτος της επένδυσης
→ **Αποτρεπτικό για επενδύσεις στη βιομηχανία**

Στην κρίση πολλές χώρες υιοθέτησαν μεθόδους για ταχύτερες αποσβέσεις -
Αντίθετα η Ελλάδα μείωσε το ρυθμό αποσβέσεων επιβραδύνοντας τον παραγωγικό-επενδυτικό κύκλο της επιχείρησης

Αύξηση ρευστότητας & νέες παραγωγικές επενδύσεις με ταχύτερες αποσβέσεις

Οι ταχύτερες αποσβέσεις ενισχύουν τη ρευστότητα της επιχείρησης από το 1^ο έτος εφαρμογής τους. Η αύξηση της ρευστότητας ετησίως επανεπενδύεται στο 75% δημιουργώντας το επόμενο έτος ακόμα περισσότερη ρευστότητα λόγω των ταχύτερων αποσβέσεων...

Φθίνουσα μέθοδος με 48%

2020

2021

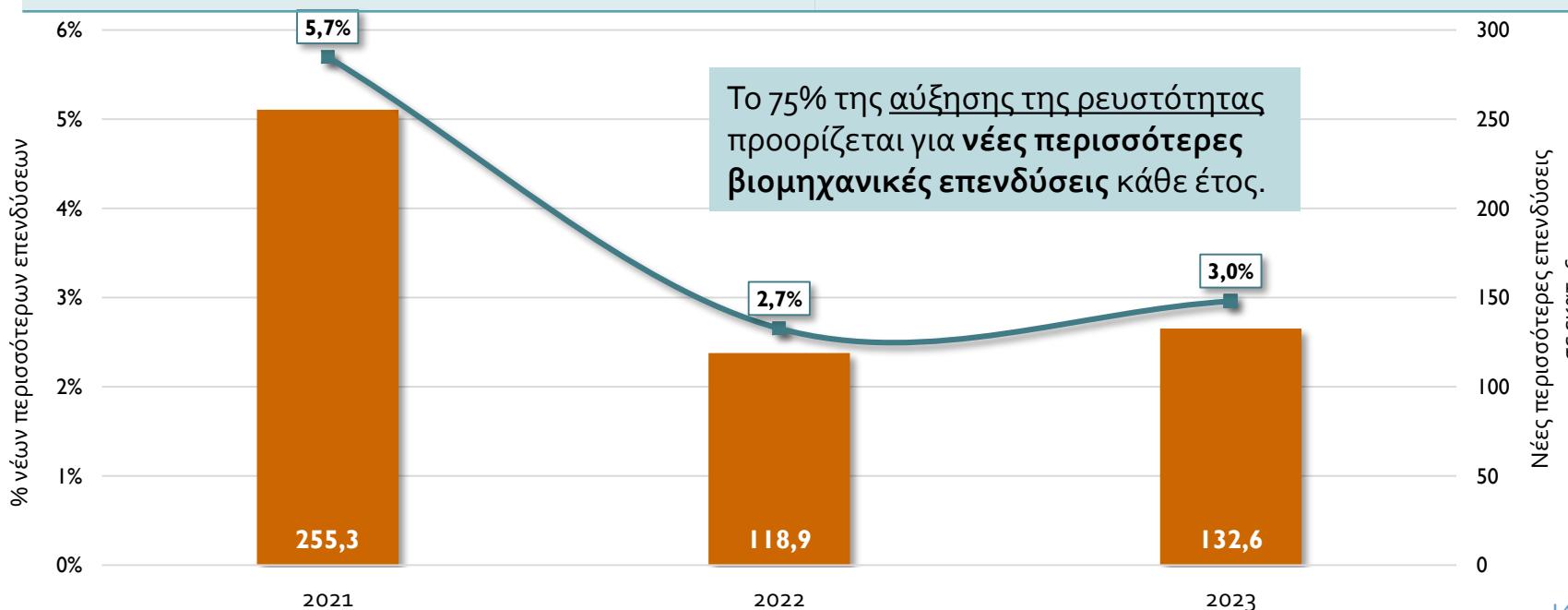
2022

Αύξηση ρευστότητας

+€340,4 εκατ.

+€158,5 εκατ.

+€176,8 εκατ.

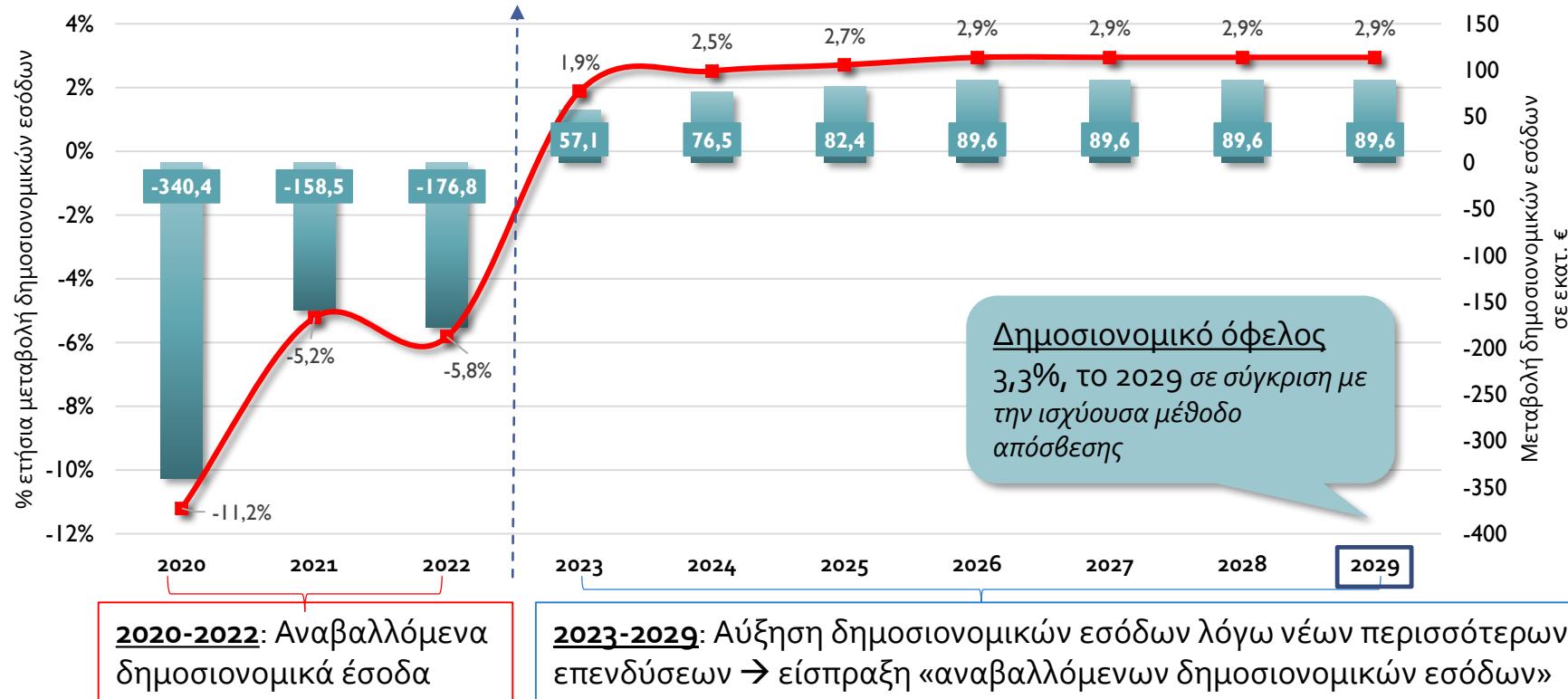
Το 75% της αύξησης της ρευστότητας προορίζεται για νέες περισσότερες βιομηχανικές επενδύσεις κάθε έτος.

1^ο έτος: +5,7% βιομηχανικές επενδύσεις μόνο από τις ταχύτερες αποσβέσεις. Στην τριετία μέχρι και €506,8 εκατ. νέες περισσότερες παραγωγικές επενδύσεις αποκλειστικά λόγω ταχύτερων αποσβέσεων

Διαχρονικά χωρίς δημοσιονομικές απώλειες – οι ταχύτερες αποσβέσεις επιφέρουν μετάθεση εσόδων στο μέλλον

Φθίνουσα μέθοδος με 48% και ποσοστό επανεπένδυσης 75%

- Είσπραξη αρχικών αναβαλλόμενων δημοσιονομικών εσόδων μέχρι το 2029, με δημοσιονομικό όφελος 3,3%
Οι ταχύτερες αποσβέσεις επιφέρουν αρχικά αναβαλλόμενα δημοσιονομικά έσοδα, της τάξης του 11%, τα οποία περιορίζονται σημαντικά μέχρι το 2023.
- Έκτοτε η ενίσχυση δημοσιονομικών εσόδων ετησίως, μέχρι 2,9%, ισοσταθμίζει τις αρχικές «απώλειες», με τελικό δημοσιονομικό όφελος 3,3% (2029).

Πολλαπλασιαστικές επιδράσεις των νέων περισσότερων επενδύσεων αποκλειστικά λόγω ταχύτερων αποσβέσεων

Δύο τύποι πολλαπλασιαστικών επιδράσεων

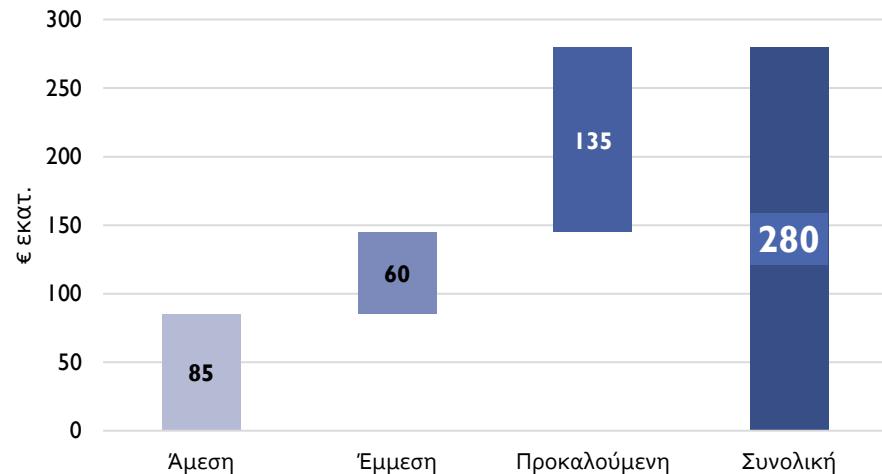
1. Μέρος των επενδύσεων κατευθύνεται σε εγχωρίως παραχθέντα μηχανολογικό εξοπλισμό
 - Τόνωση της εγχώριας ζήτησης για μηχανολογικό εξοπλισμό (άρα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα)
2. Οι επενδύσεις ενισχύουν την παραγωγικότητα των επιχειρήσεων, με αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις να γίνονται πιο ανταγωνιστικές
 - Τόνωση της εγχώριας ζήτησης λόγω υποκατάστασης εισαγωγών και ενίσχυσης των εξαγωγών (άρα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα)

Εξετάζονται οι πολλαπλασιαστικές επιδράσεις της Φθίνουσας μεθόδου με συντελεστή ετήσιας απόσβεσης 48% και ποσοστό επανεπένδυσης στο 75% της ρευστότητας

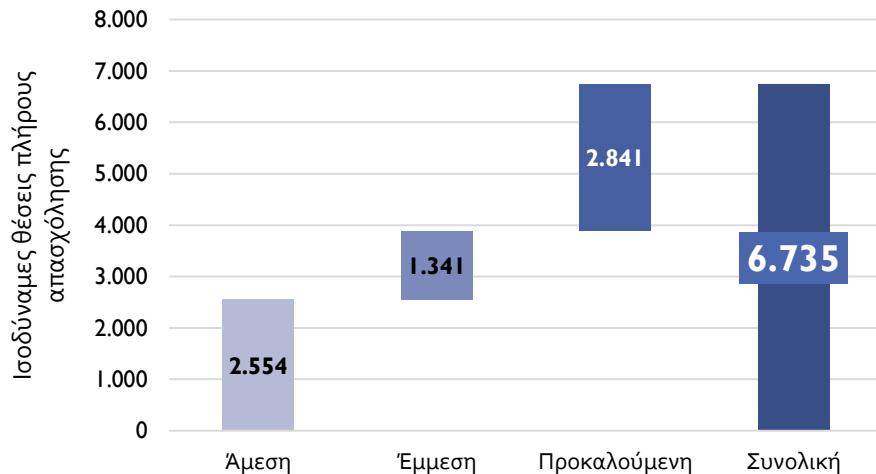
Οι ταχύτερες αποσβέσεις επιφέρουν ενίσχυση του ετήσιου ΑΕΠ κατά €280 εκατ.

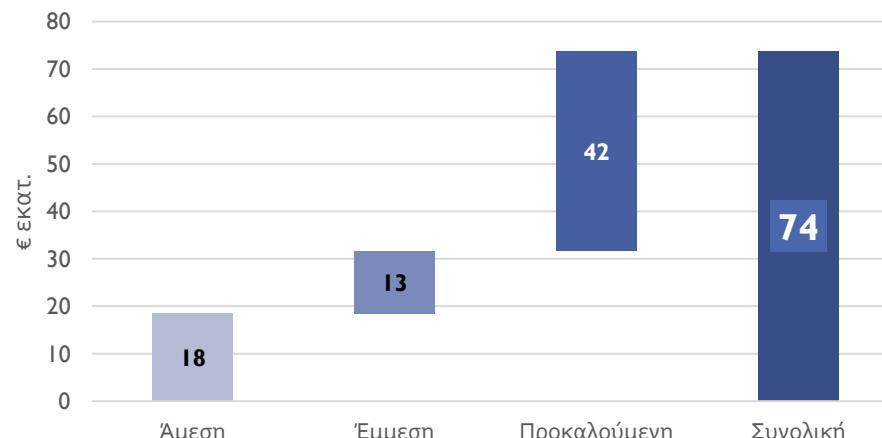
Ετήσια επίδραση στο ΑΕΠ

Ετήσια επίδραση στην απασχόληση

Ετήσια επίδραση στα έσοδα του Δημοσίου

Συνολική επίδραση:

- ενίσχυση ετήσιου ΑΕΠ κατά €280 εκατ.
- 6.700 θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης σταθερές για τρία έτη, ή ισοδύναμα 20.200 ανθρωποέτη εργασίας
- η ενίσχυση των επενδύσεων δημιουργεί δημοσιονομικά έσοδα €222 εκατ. την πρώτη τριετία (€74 εκατ. μ.ο. ετησίως).

Οι ταχύτερες αποσβέσεις μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στη διεύρυνση της παραγωγικής βάσης

Βάσει διεθνών πρακτικών, καθώς και εμπειρικών αποτελεσμάτων, οι ταχύτερες αποσβέσεις στη βιομηχανία μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στη διεύρυνση της παραγωγικής βάσης, και στη βελτίωση του οικονομικού κλίματος

Υπόδειγμα εφαρμογής ταχύτερων επενδύσεων
&
Υπόδειγμα εισροών εκροών*

Συνολικά αποτελέσματα στην 1ο ετία (2020 – 2029)

Δημοσιονομικό
όφελος:
€221 εκατ.

Πρόσθετες
επενδύσεις:
€507 εκατ.

Ενίσχυση ΑΕΠ:
€840 εκατ.

Νέες θέσεις
απασχόλησης
(ανθρωποέτη):
20.200

* Οι πολλαπλασιαστικές επιδράσεις υπολογίζονται για την τριετία που υλοποιούνται οι νέες περισσότερες επενδύσεις

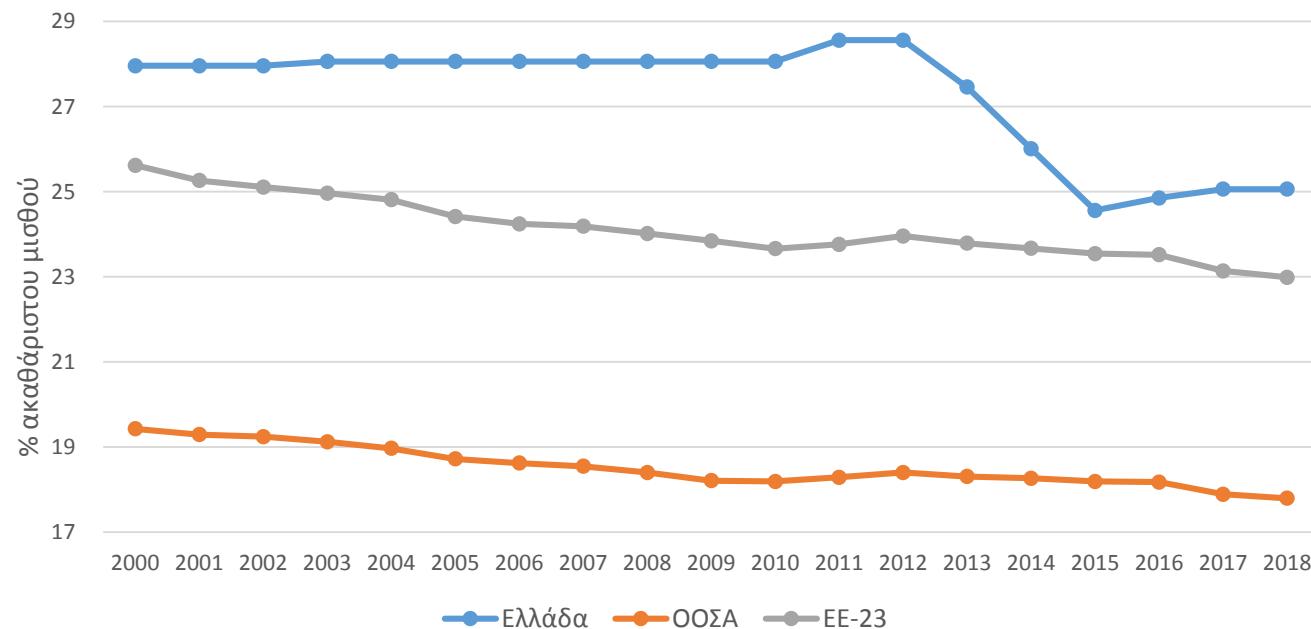
Μείωση μη μισθολογικού κόστους εργασίας

Χαρακτηριστικά μη μισθολογικού κόστους εργασίας

- Οι φόροι στην εργασία (φορολογική «σφήνα») αποτελούνται από:
 - το φόρο εισοδήματος
 - τις ασφαλιστικές εισφορές εργαζομένων
 - τις ασφαλιστικές εισφορές εργοδοτών
- Οι παραπάνω φόροι δημιουργούν στρεβλώσεις στην αγορά εργασίας, τόσο στο σκέλος της προσφοράς, όσο και σε αυτό της ζήτησης
- Σε περιόδους υψηλής ανεργίας, όπως στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, υπάρχει υπερβάλλουσα προσφορά εργασίας, οπότε πρέπει να δοθούν κίνητρα για αύξηση της ζήτησης εργασίας
- Η μείωση των εργοδοτικών εισφορών μειώνει το κόστος εργασίας για τις επιχειρήσεις και τονώνει τη ζήτησή της, χωρίς να επηρεάζει το εισόδημα των εργαζομένων (και άρα την προσφορά εργασίας)
- Μεικτές επιδράσεις σε οικονομικά μεγέθη: αρνητικές για τα δημόσια οικονομικά, αυξητικές στο ΑΕΠ και την απασχόληση

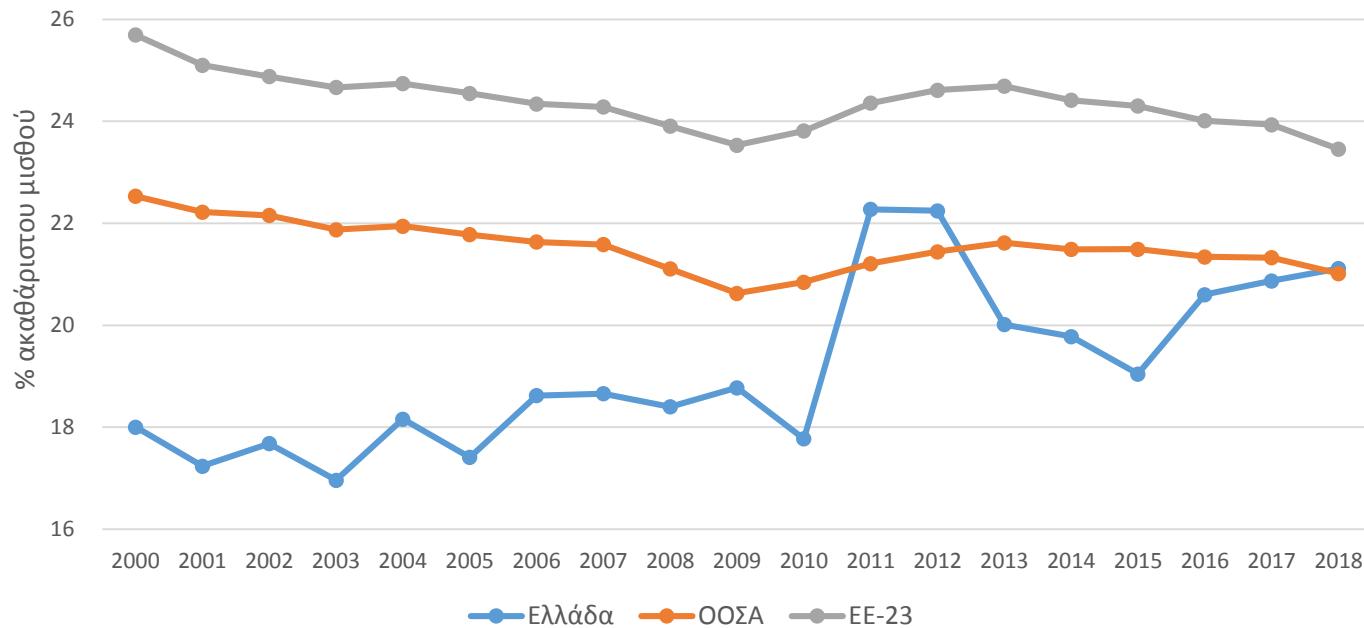
Εισφορές εργοδοτών ως % ακαθάριστου μισθού

Πηγή: ΟΟΣΑ. Αφορούν σε άγαμο άτομο, χωρίς παιδιά, με μέσες αποδοχές

- Υψηλότερες της ΕΕ και του ΟΟΣΑ εισφορές εργοδοτών και με τάση απόκλισης έως το 2012
- Σε τροχιά σύγκλισης στον ευρωπαϊκό μέσο όρο το 2012-2015, εκ νέου απόκλιση στη συνέχεια
- Συνεχής τάση μείωσης του ευρωπαϊκού μέσου όρου, ο οποίος όμως παραμένει σε υψηλό επίπεδο σε σχέση με τον ΟΟΣΑ

Εισφορές εργαζομένων ως % ακαθάριστου μισθού

Πηγή: ΟΟΣΑ, Σημείωση: τα παραπάνω αφορούν άγαμο άτομο, χωρίς παιδιά, με μέσες αποδοχές

- Για τους εργαζομένους η επιβάρυνση από τις εισφορές ήταν σαφώς χαμηλότερη από το μέσο όρο ΟΟΣΑ - ΕΕ έως το 2010
- Κατόπιν διακυμάνσεων, το 2018 στα επίπεδα του ΟΟΣΑ και περίπου 3,4 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερα από την ΕΕ

Πόσο επηρεάζουν οι εργοδοτικές εισφορές την απασχόληση;

- Μελετούμε την επίδραση των εργοδοτικών εισφορών στην απασχόληση, καθώς αυτές είναι αρκετά υψηλότερες σε σχέση με ΕΕ και ΟΟΣΑ
- Εκτιμήθηκε το παρακάτω γραμμικό μοντέλο για τους κλάδους της Μεταποίησης:

$$\begin{aligned} \text{logemployment}_{it} = & \beta_0 + \beta_1 \text{SSC}_{it} + \beta_2 \text{logproductivity}_{it} + \beta_3 \text{logoutput}_{it} \\ & + \beta_4 \text{logoutput}_{it-1} + \varepsilon_{it} \end{aligned}$$

- $i = \text{κλαδοι } (1, \dots, 19), t = \text{ετη } (1996, \dots, 2017)$
- $\text{logemployment}_{it}$: Λογάριθμος αριθμού (σε χιλ.) μισθωτών
- SSC_{it} : εργοδοτικές εισφορές ως % ακαθάριστων μισθών,
- $\text{logproductivity}_{it}$: λογάριθμος αναλογίας προστιθέμενης αξίας (σταθερές τιμές 2010) προς αριθμό των απασχολουμένων.
- logoutput_{it} : λογάριθμος τελικού προϊόντος (σταθερές τιμές 2010)

Οικονομετρικές Εκτιμήσεις

(Με εκτιμητή σταθερών επιδράσεων - Fixed Effects)

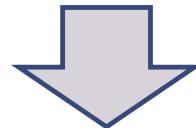
Απασχόληση (εξαρτ.)	Συντελεστής	Τυπικό Σφάλμα	P-value
Εργοδοτικές Εισφορές (%)	-0,0060***	0,0014	0,000
Παραγωγικότητα Εργασίας	-0,2278***	0,0683	0,000
Προϊόν	0,3697***	0,0882	0,000
Προϊόν προηγ. περιόδου	0,1784***	0,0279	0,000
Παρατηρήσεις	418		
Χρονικές Επιδράσεις		Ναι	
Ερμηνευτικότητα (R ² within/between)		71,1%/80,9%	

Αποτελέσματα: Μία μείωση του ποσοστού εργοδοτικών εισφορών κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες οδηγεί σε αύξηση της απασχόλησης κατά 3,0%

Άμεση επίδραση στη Μεταποίηση μιας γενικής μείωσης εργοδοτικών εισφορών

↓ Ποσοστού εργοδοτικών εισφορών κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες (από 22,6% σε 17,6%)

↑ Εργαζομένων κατά 3%:
8.248 εργαζόμενοι

↓ Εργοδοτικών εισφορών από τίδη απασχολούμενους κατά €236,8 εκατ.

↑ Εργοδοτικών εισφορών από νέους εργαζόμενους κατά €24,9 εκατ.

↑ Εργατικών εισφορών από νέους εργαζόμενους κατά €29,8 εκατ.

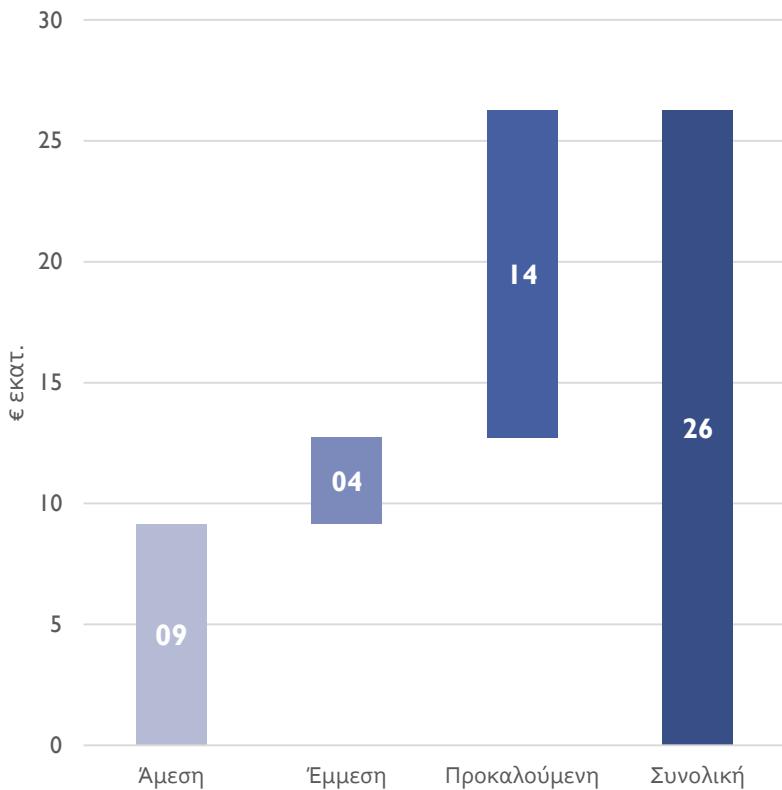
↑ Φόρου εισοδήματος από νέους εργαζόμενους κατά €35,3 εκατ.

Αρνητικό αποτέλεσμα €146,7 εκατ. από φόρους στην εργασία

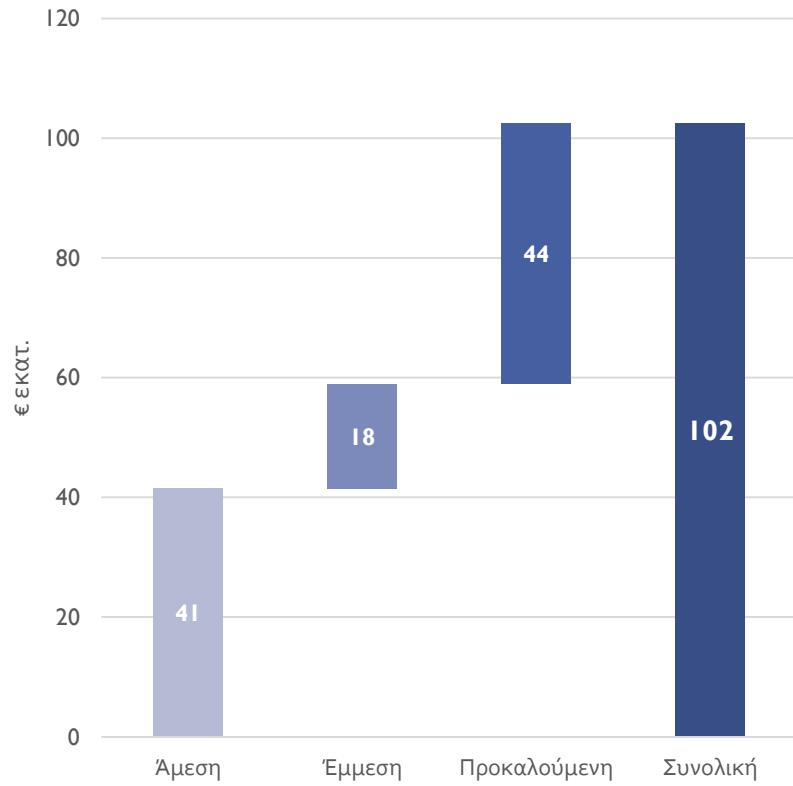
Συνολική ενίσχυση ΑΕΠ €102 εκατ. Δευτερογενής ενίσχυση κρατικών εσόδων από υψηλότερη ζήτηση, €26 εκατ.

Επίδραση στα έσοδα του Δημοσίου

Επίδραση στο ΑΕΠ

Πηγή: Εκτιμήσεις ΙΟΒΕ

28

Συνυπολογίζοντας πολλαπλασιαστικές επιδράσεις, το τελικό δημοσιονομικό κόστος περιορίζεται στα €120,4 εκατ.

Επιπρόσθετη ενίσχυση της απασχόλησης κατά 2.281 θέσεις εργασίας

Επίδραση στην Απασχόληση

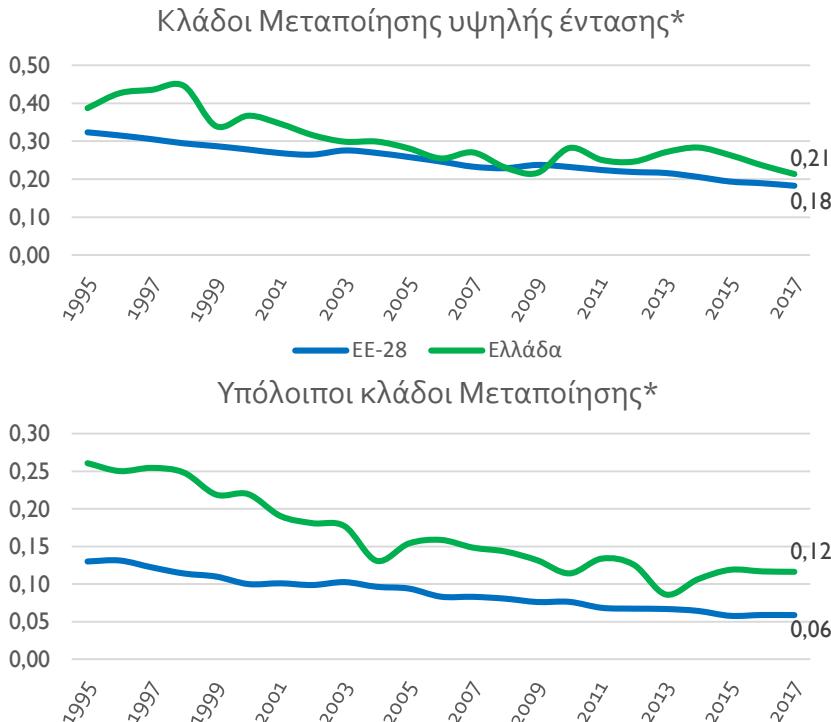
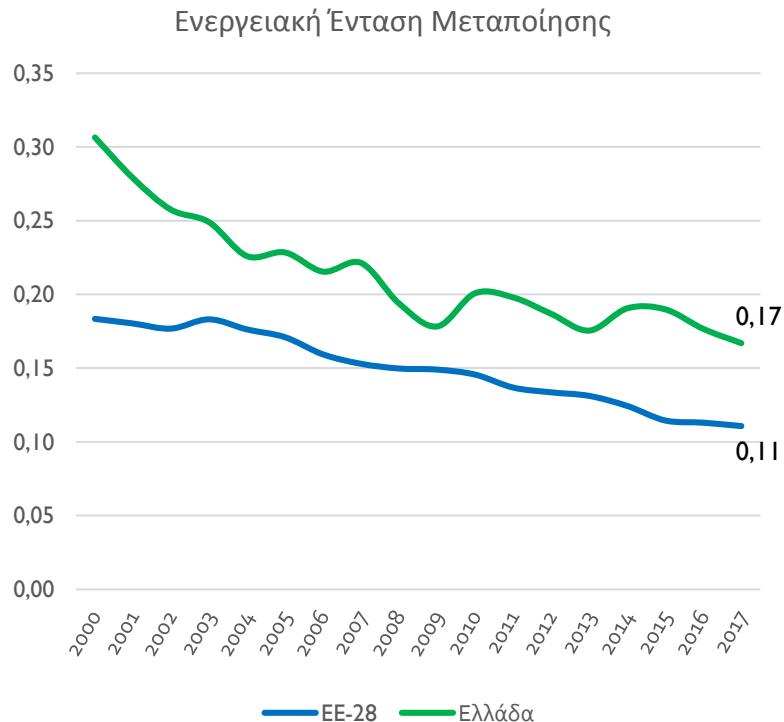
Πηγή: IOBE

Νέες προσλήψεις στην μεταποίηση: 8.248 νέοι εργαζόμενοι
Επιπλέον ενίσχυση της απασχόλησης, λόγω τόνωσης της ζήτησης (με τα εισοδήματα των αρχικών 8.248 εργαζομένων): 2.281 επιπλέον νέοι εργαζόμενοι
Συνολική ενίσχυση απασχόλησης: 10.529 νέοι εργαζόμενοι

Μείωση κόστους ενέργειας

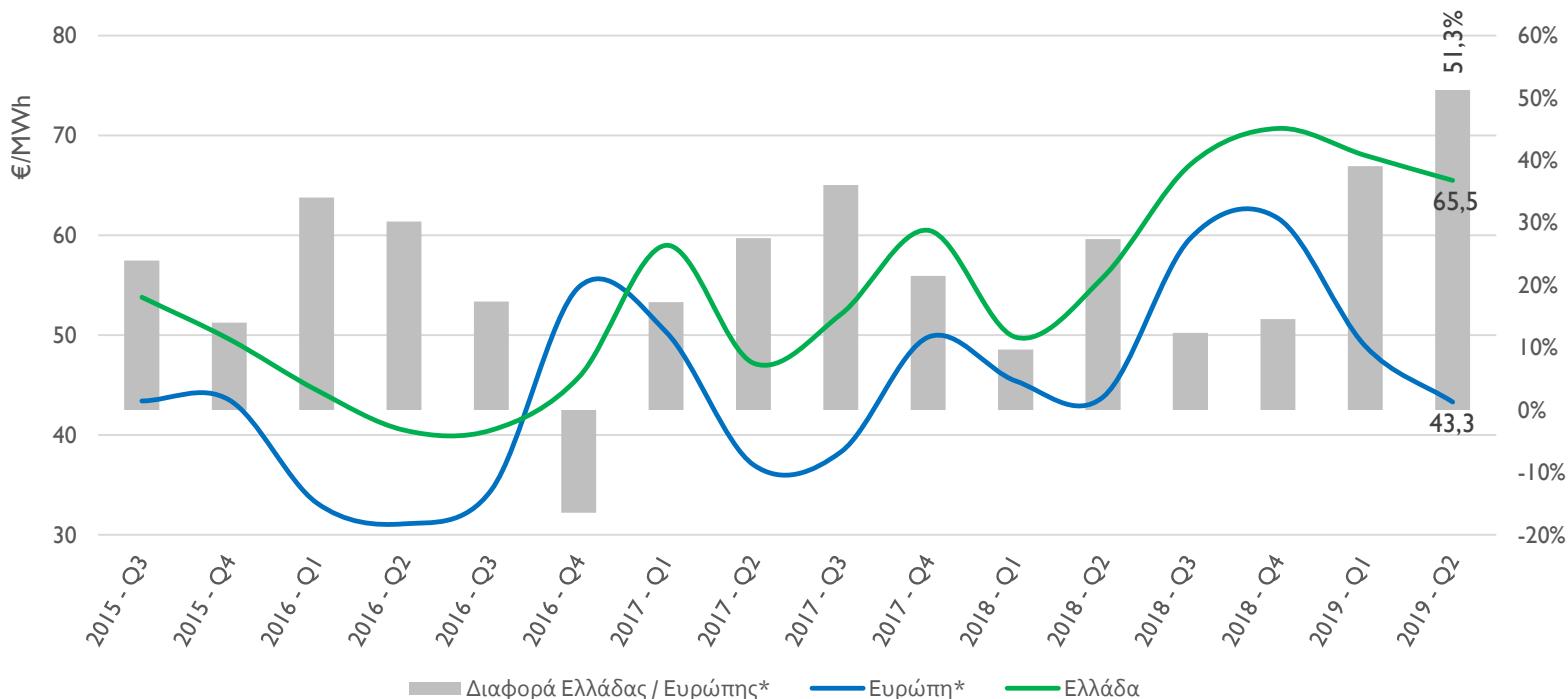
Ενεργειακή Ένταση στη Μεταποίηση

*Η Βιομηχανία υψηλής ενεργειακής έντασης περιλαμβάνει τους κλάδους μετάλλων, μη μεταλλικών ορυκτών, πετρελαίου, χημικών, χαρτιού και κλωστοϋφαντουργίας.

Η Ελλάδα έχει μεγαλύτερη ενεργειακή ένταση (Τελική κατανάλωση ενέργειας / ΑΠΑ) στη Μεταποίηση σε σχέση με το μέσο όρο στην ΕΕ-28. Στους κλάδους υψηλής ενεργειακής έντασης παρατηρείται μεγαλύτερη σύγκλιση στο μέσο όρο στην ΕΕ-28 από ότι στους λοιπούς κλάδους, ωστόσο η ενεργειακή ένταση παραμένει σε υψηλότερα επίπεδα από την αντίστοιχη Ευρωπαϊκή.

Κόστος ηλεκτρικής ενέργειας στη Βιομηχανία

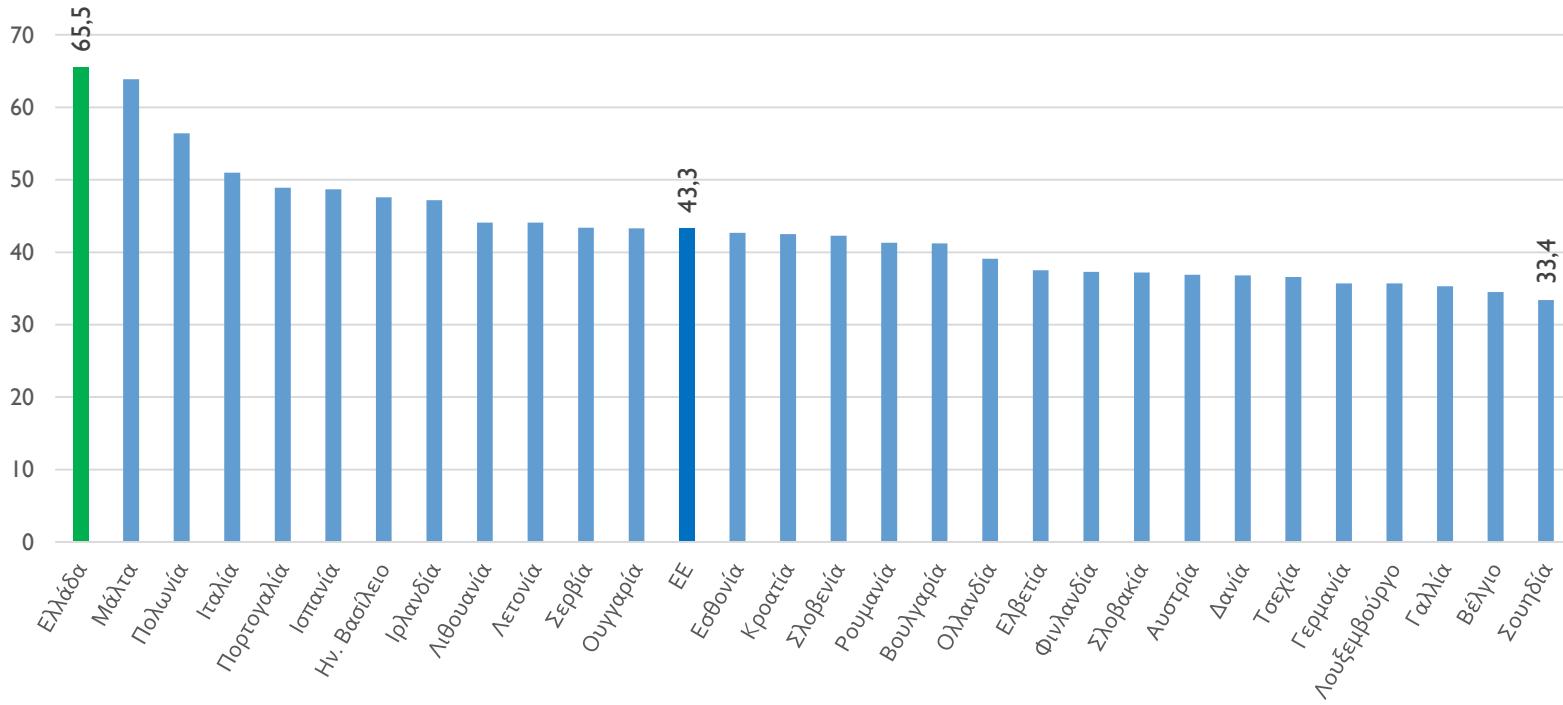
*Στην Ευρώπη περιλαμβάνονται οι χώρες της ΕΕ-28, η Νορβηγία, η Ελβετία και η Σερβία, χωρίς την Κύπρο.

Η τιμή χονδρικής φορτίου βάσης στην Ελλάδα είναι διαχρονικά από 10 έως 40% πιο ακριβή σε σχέση με το μέσο όρο της Ευρώπης, ενώ η διαφορά για το 2° τρίμηνο του 2019 ξεπέρασε το 50%. Την τελευταία διετία οι τιμές έχουν γενικά ανοδικές τάσεις τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη, αφού σε σχέση με το 2° τρίμηνο του 2017 οι τιμές αυξήθηκαν 39% και 13% και σε σχέση με το 2016 62% και 39% αντιστοίχως, ενώ οι μεταβολές των τιμών αυτών έχουν παρόμοιες βραχυπρόθεσμες τάσεις.

Κόστος ηλεκτρικής ενέργειας στη Βιομηχανία

2019 – Q2

*Στην Ευρώπη περιλαμβάνονται οι χώρες της ΕΕ-28, η Νορβηγία, η Ελβετία και η Σερβία, χωρίς την Κύπρο.

Το δεύτερο τρίμηνο του 2019 η Ελλάδα είχε την πιο ακριβή τιμή στην Ευρώπη, σχεδόν διπλάσια από τη πιο φτηνή τιμή στη Σουηδία. Σε σχέση με το 2° τρίμηνο του 2018, ο μέσος όρος στην Ευρώπη σημείωσε πτώση 1% ενώ στην Ελλάδα αυξήθηκε κατά 17%, αύξηση η οποία ήταν η δεύτερη μεγαλύτερη στην Ευρώπη, μετά τη Βουλγαρία (+22%).

35

Βασικές διαφορές στις τελικές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ χωρών στην ΕΕ-28

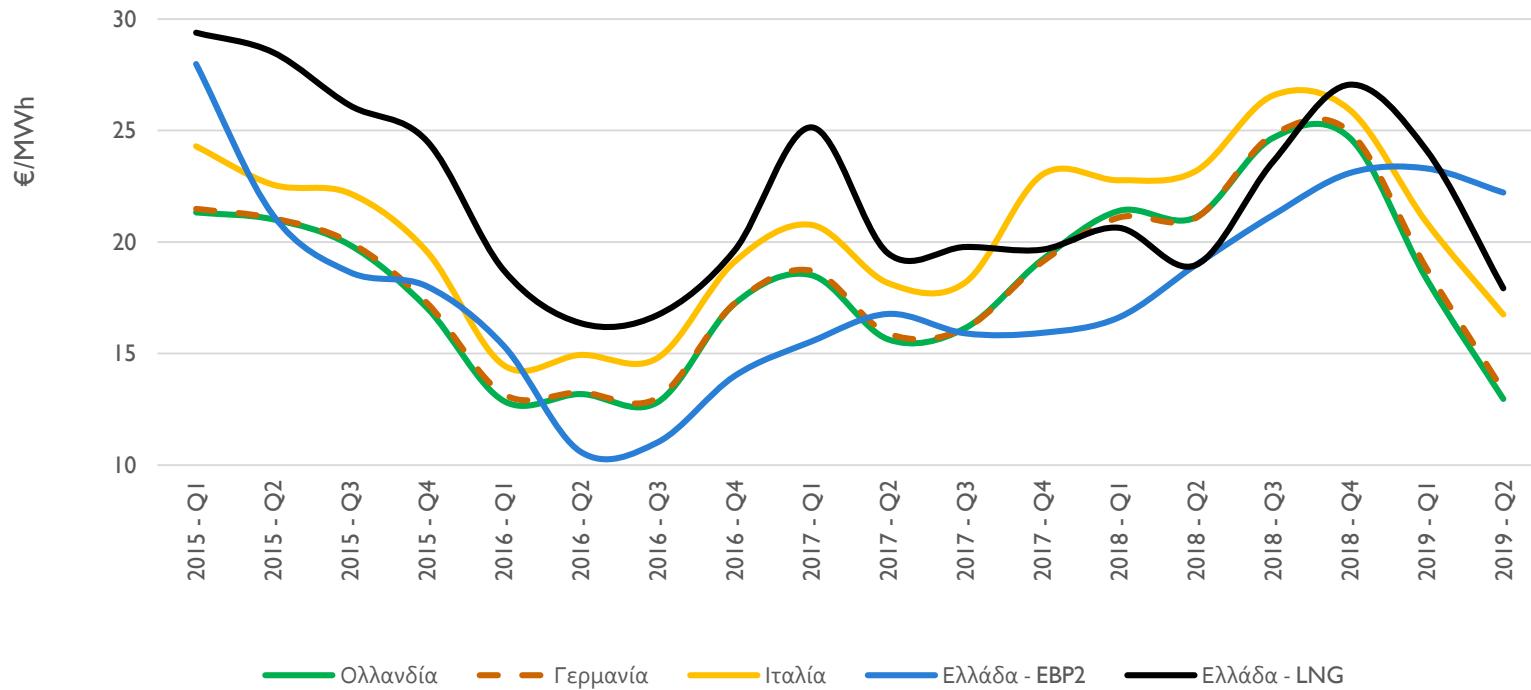
Διαφορετικές εξαιρέσεις στις συνιστώσες της τελικής τιμής για συγκεκριμένους καταναλωτές (π.χ. υψηλής ενεργειακής έντασης), τόσο στο ύψος της εξαίρεσης όσο και στους υποκείμενους κανονισμούς

Διαφορετικά δομημένες συνιστώσες της τιμής (π.χ. σε μερικές χώρες η στήριξη ΑΠΕ συμπεριλαμβάνεται σε άλλη συνιστώσα της οποίας το κόστος θα παρουσιάζεται μεγαλύτερο ενώ η στήριξη ΑΠΕ θα είναι μηδενική)

Διαφορετικά κόστη δικτύων και στήριξης ΑΠΕ (π.χ. λόγω διαφορετικού τρόπου χρηματοδότησης, διαφορετικού επιπέδου διείσδυσης των ΑΠΕ, διαφορετικού επιπέδου αναβάθμισης του δικτύου)

Οι τελικές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ βιομηχανιών σε διαφορετικές χώρες στην ΕΕ-28 δεν είναι άμεσα συγκρίσιμες μεταξύ τους, όχι μόνο λόγω διαφορετικής δομής και ρυθμιστικού περιβάλλοντος της εκάστοτε αγοράς, αλλά και λόγω μέτρων στήριξης της βιομηχανίας (όπως απαλλαγές και εκπτώσεις) που επιλέγει κάθε χώρα να εφαρμόσει.

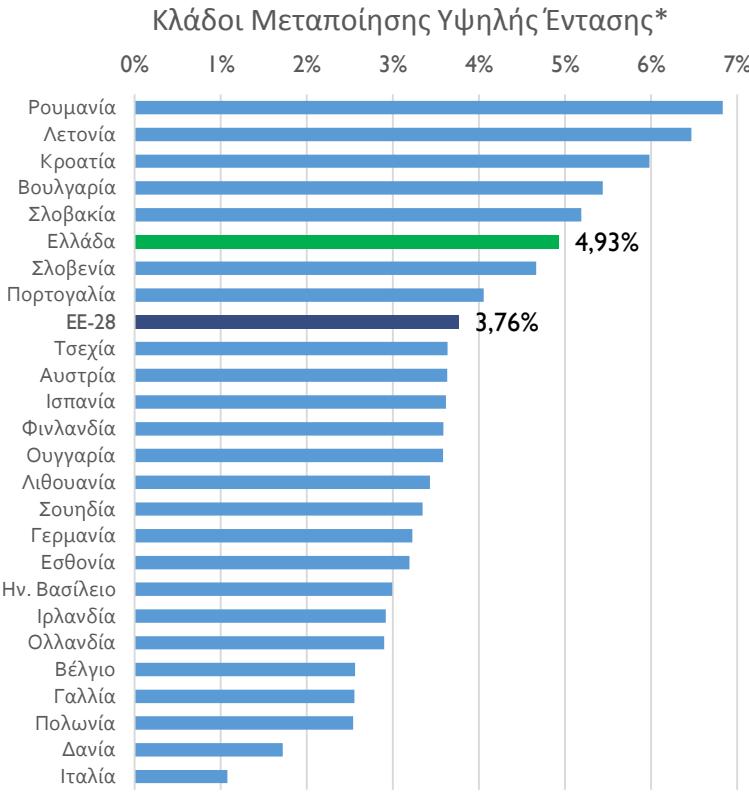
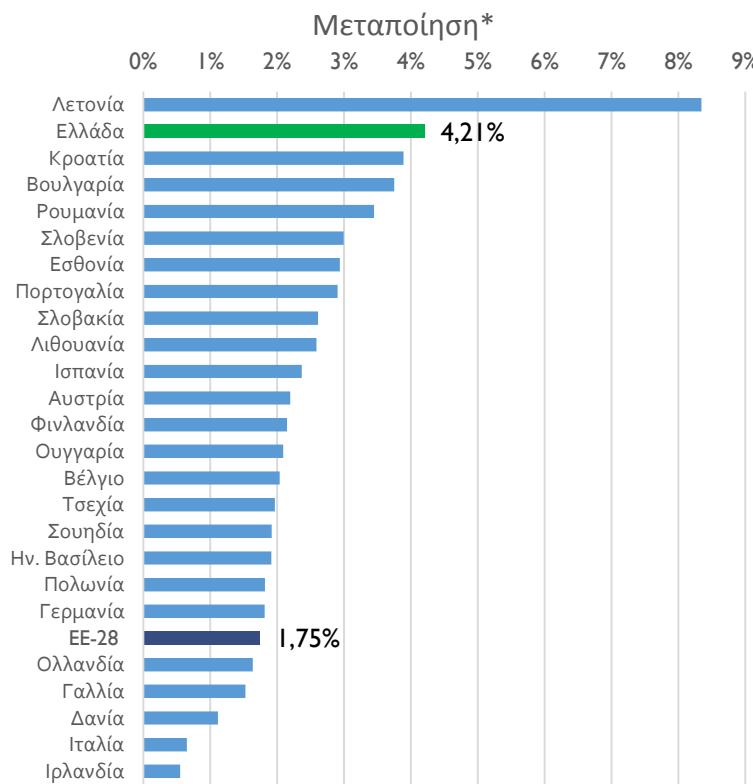
Κόστος φυσικού αερίου στη Βιομηχανία*

*Για την Ελλάδα απεικονίζονται οι τιμές LNG και EBP2, ενώ για τις αγορές Ολλανδίας, Γερμανίας και Ιταλίας οι τιμές HUB, όπου EBP είναι η εκτιμώμενη τιμή στα σύνορα μεταξύ δύο χωρών (Estimated Border Price), η οποία δεν περιλαμβάνει το περιθώριο κέρδους του πωλητή.

Οι τιμές φυσικού αερίου στην Ελλάδα (EBP2, LNG) ακολουθούν τις τάσεις των βασικών αγορών στην Ευρώπη, χωρίς ωστόσο να είναι άμεσα συγκρίσιμες μεταξύ τους, λόγω διαφορετικής σύνθεσης της κάθε τιμής.

Μερίδιο ενεργειακών αγαθών στο συνολικό κόστος παραγωγής της Μεταποίησης το 2017

*Από τις χώρες της ΕΕ-28 εξαιρούνται οι Μάλτα, Κύπρος και Λουξεμβούργο.

Η ελληνική Μεταποίηση έχει το 2ο μεγαλύτερο μερίδιο ενεργειακών αγαθών στο συνολικό κόστος παραγωγής μεταξύ των χωρών της ΕΕ-28.

Στους κλάδους της Μεταποίησης με υψηλή ενεργειακή ένταση, η Ελλάδα έχει το 6^ο μεγαλύτερο μερίδιο, το οποίο είναι 30% υψηλότερο από το μέσο όρο της ΕΕ-28.

Αιτίες αυξημένου ενεργειακού κόστους στη Μεταποίηση

Ατελές άνοιγμα της αγοράς, καθυστερήσεις στη μετάβαση σε ανταγωνιστική αγορά ενέργειας (Target Model EE) καθώς και στη διασύνδεση με γειτονικές χώρες για σύζευξη των αγορών (Coupling).

Καθυστέρηση στη λειτουργία του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας (Ιούνιος 2020), το οποίο σταδιακά θα περιλαμβάνει ενδο-ημερήσια αγορά, αγορά επόμενης ημέρας, προθεσμιακή αγορά και αγορά εξισορρόπησης.

Αδυναμία σύναψης διμερών προθεσμιακών συμβολαίων για ενέργεια χωρίς συμμετοχή στο pool που χαρακτηρίζεται από μεταβλητότητες, π.χ. διακύμανση τιμής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας κ.α.

Σημαντικές πρόσθετες χρεώσεις και φόροι που αυξάνουν την ανταγωνιστική τιμή (ΕΦΚ, ΥΚΩ, χρέωση Δικτύου Μεταφοράς, χρέωση Δικτύου Διανομής, χρέωση CO₂, ΔΕΤΕ).

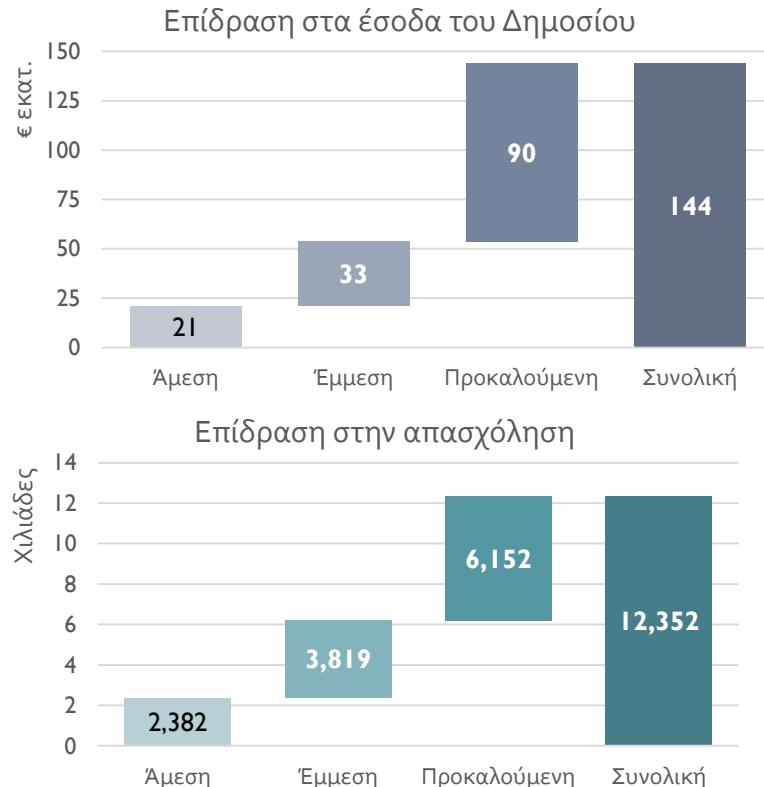
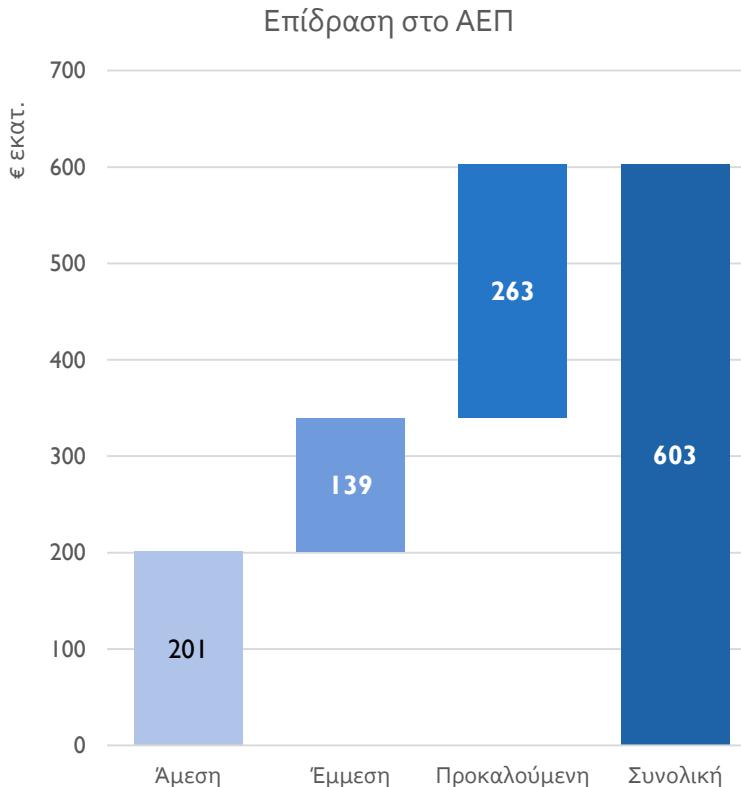
Έλλειψη συμβατών με το Ευρωπαϊκό πλαίσιο μέτρων στήριξης (ενισχύσεις/επιδοτήσεις) της Βιομηχανίας για ενέργεια και περιβάλλον.

Οι τιμές εισαγωγής Φυσικού Αερίου διαμορφώνονται κυρίως βάσει μακροχρόνιων συμβολαίων, όπου η τιμή συνδέεται με τις τιμές προϊόντων πετρελαίου. Απουσία αγορών ΦΑ και περιορισμένος ανταγωνισμός.

Το αυξημένο ενεργειακό κόστος επιβαρύνει ιδιαιτέρως τους κλάδους με υψηλή ενεργειακή ένταση, οπότε θα εξετάσουμε τη μείωση του ενεργειακού κόστους στους κλάδους αυτούς κατά 10% με στόχο τη σύγκλιση του μεριδίου ενεργειακών αγαθών στο σύνολο του κόστους παραγωγής αλλά και της ενεργειακής έντασης στους κλάδους αυτούς της Ελλάδας με τους αντίστοιχους της ΕΕ-28.

Μείωση ενεργειακού κόστους 10% στους κλάδους υψηλής ενεργειακής έντασης στη Μεταποίηση

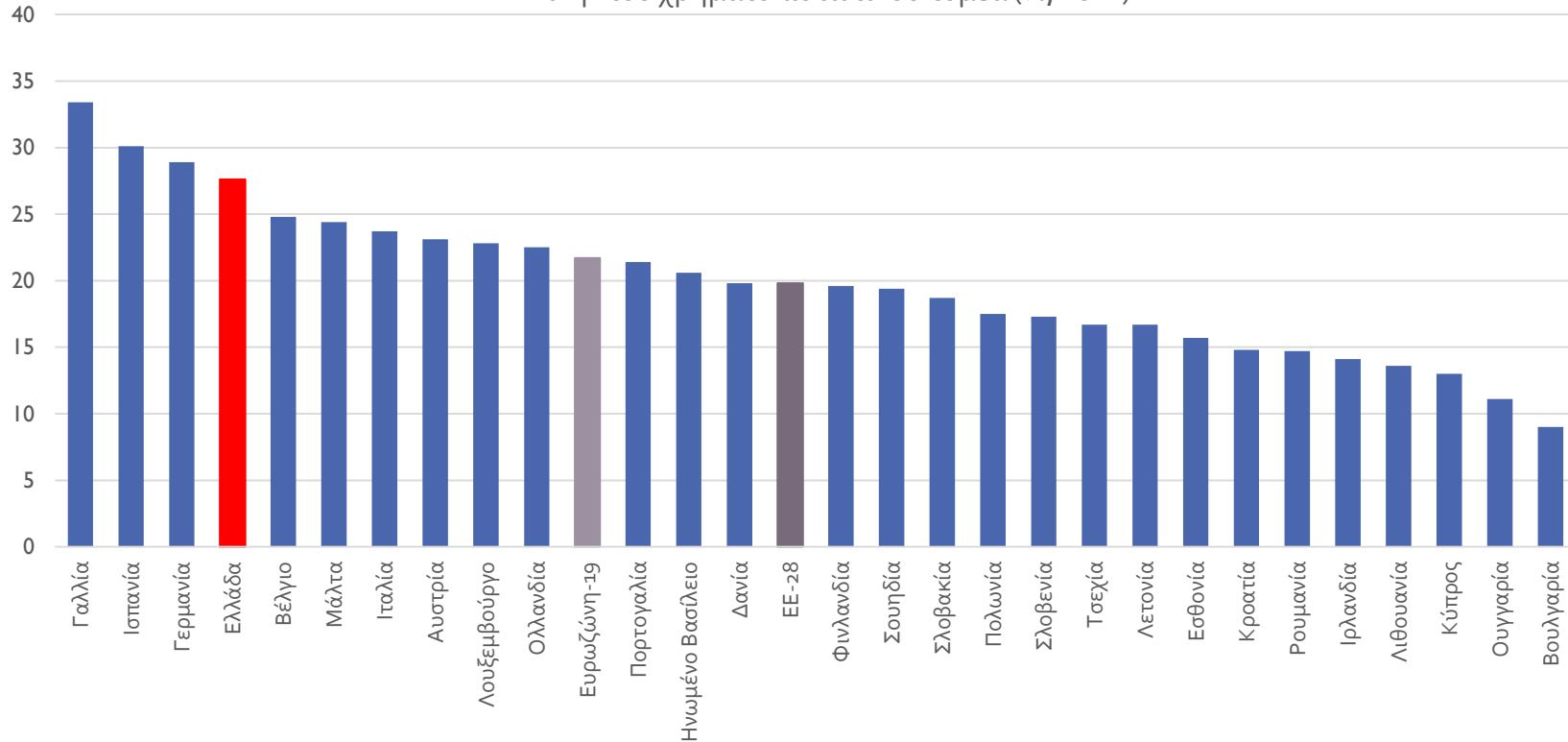
Κατά το σενάριο μείωσης του ενεργειακού κόστους στους κλάδους υψηλής ενεργειακής έντασης στη Μεταποίηση κατά 10% (μείωση κόστους περίπου €115 εκατ.) η επίδραση στο ΑΕΠ θα είναι της τάξης των €600 εκατ., στους φόρους και τις εισφορές €140 εκατ. και στην απασχόληση η δημιουργία 12.000 θέσεων εργασίας.

Μείωση φορολογίας επιχειρήσεων

Η φορολογία επί των κερδών των επιχειρήσεων στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα υψηλή

Μέσος πραγματικός φορολογικός συντελεστής επιχειρήσεων
πλην του χρηματοπιστωτικού τομέα (%, 2018)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή DG Taxation and Customs Union, Taxation Trends in the European Union, Data for the EU member states, Iceland and Norway, 2019 edition - Effective average tax rates, non-financial sector (computed at corporate level, for average asset composition and funding sources)

Εκτίμηση των μακροοικονομικών επιδράσεων από την μείωση της φορολογίας επί των κερδών των επιχειρήσεων

- Μακροοικονομικό υπόδειγμα GIMF (Global Integrated Monetary and Fiscal Model)
 - Μοντέλο ΔΝΤ για μελέτη επιπτώσεων μεταβολών στην δημοσιονομική και νομισματική πολιτική και μεταβολών στην συμπεριφορά των ιδιωτών στην οικονομία
 - Εφαρμογή του υποδείγματος για τρεις οικονομικές περιοχές: Ελλάδα, Ευρωζώνη (πλην της Ελλάδας), υπόλοιπος κόσμος
 - Διαμέτρηση (calibration) με τα πλέον πρόσφατα στατιστικά στοιχεία εθνικών λογαριασμών (ΕΛΣΤΑΤ, OECD)
- Προσομοιώσεις
- Σενάρια μείωσης μέσου πραγματικού φορολογικού συντελεστή επί των κερδών στη βάση τριών σεναρίων: Μείωση φορολογικού συντελεστή κερδών (από 29%) σε 24%, 22% και 20%
 - Αντιστοιχούν σε μείωση του μέσου πραγματικού φορολογικού συντελεστή κατά 17.2%, 24.1% και 31.0% αντιστοίχως, με ομοιόμορφη μείωση φορολογικών συντελεστών και λοιπών φορολογικών επιβαρύνσεων επί των κερδών επιχειρήσεων

Η μείωση της φορολογίας επί των κερδών θα ωφελήσει ιδιαίτερα την Μεταποίηση

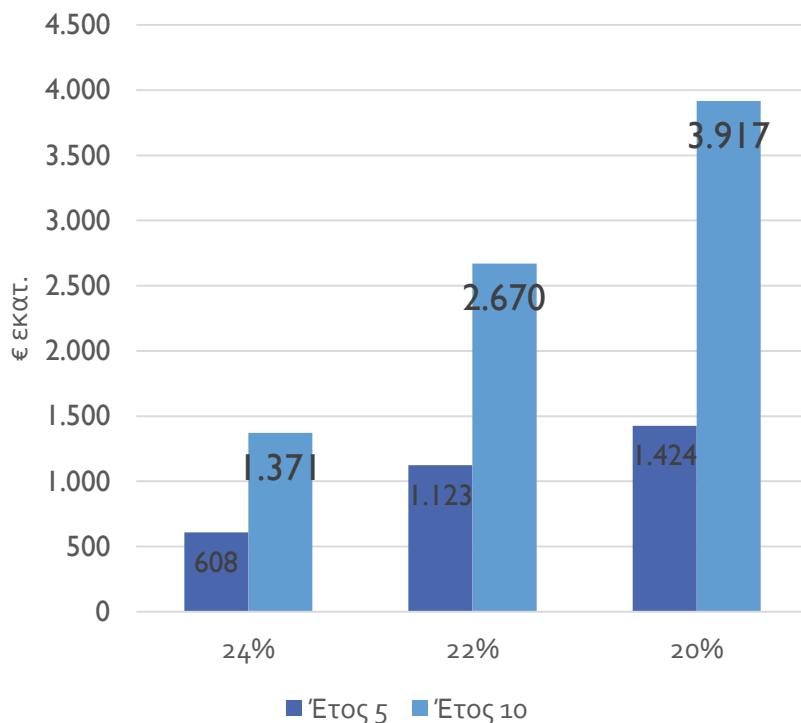

- Σημαντικό μέρος των κερδών των επιχειρήσεων στην Ελλάδα το 2017 προήλθε από τις Μεταποιητικές επιχειρήσεις
 - Το **53,8%** του συνολικού καθαρού λειτουργικού πλεονάσματος της ελληνικής οικονομίας προέρχεται από τη Μεταποίηση
 - Το καθαρό λειτουργικό πλεόνασμα της Μεταποίησης ανέρχεται στο **54,6%** της Προστιθέμενης Αξίας της Μεταποίησης
 - Ο αντίστοιχος λόγος για τους υπόλοιπους κλάδους της οικονομίας είναι **36,2%**

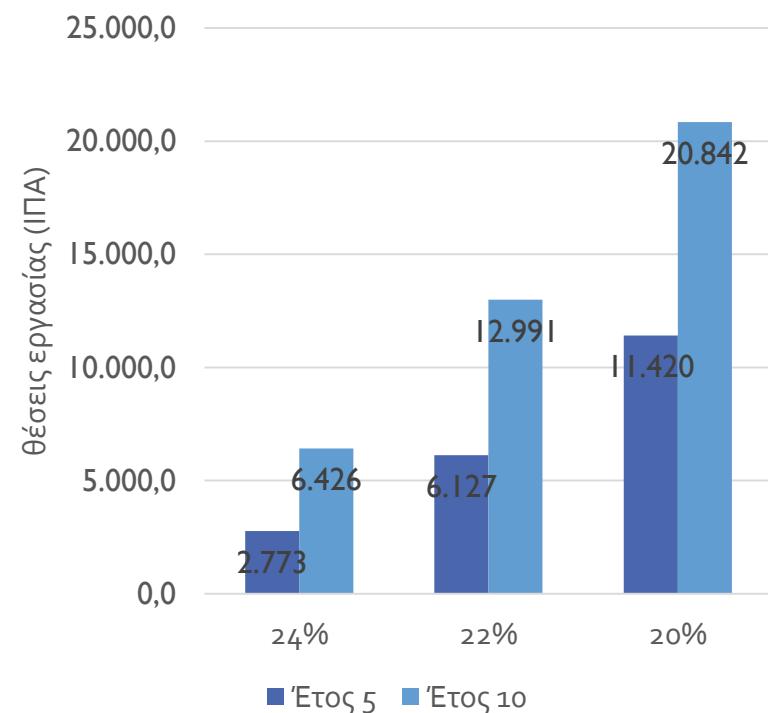
Μείωση της φορολογίας επί των κερδών επιφέρει μεσοπρόθεσμα ισχυρή τόνωση του ΑΕΠ και της απασχόλησης

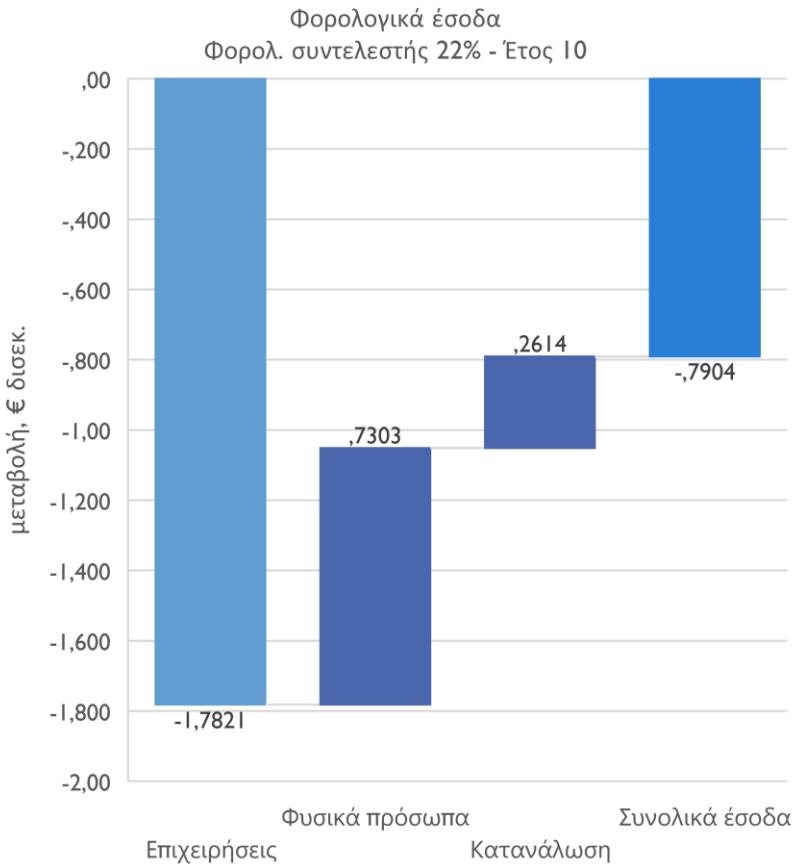
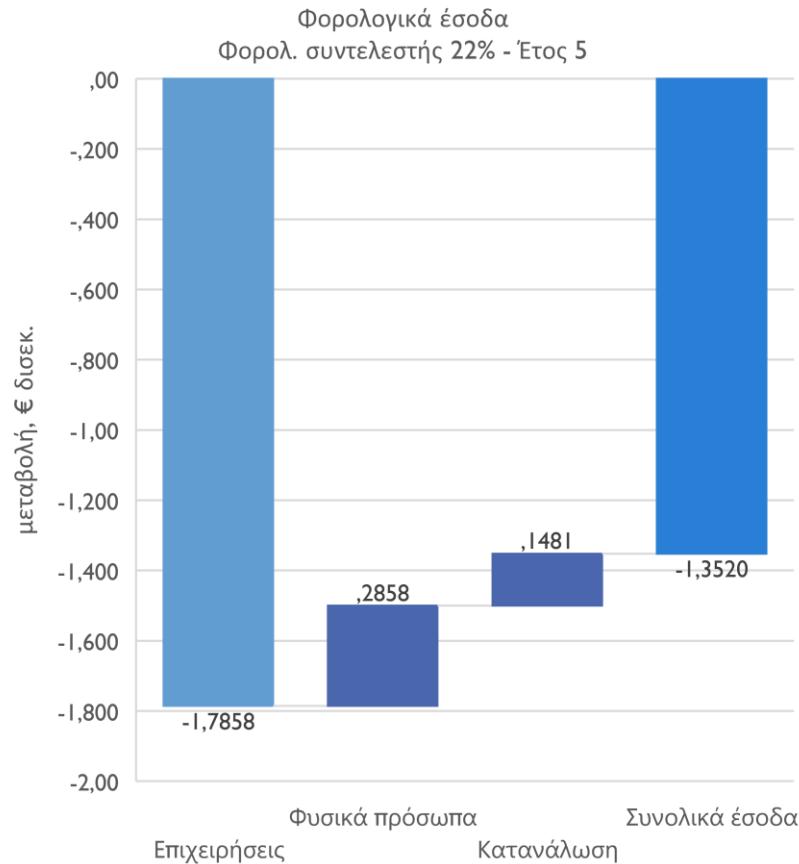
Μεταβολή πραγματικού ΑΕΠ
για κάθε επίπεδο του φορολογικού
συντελεστή

Μεταβολή απασχόλησης
για κάθε επίπεδο του φορολογικού
συντελεστή

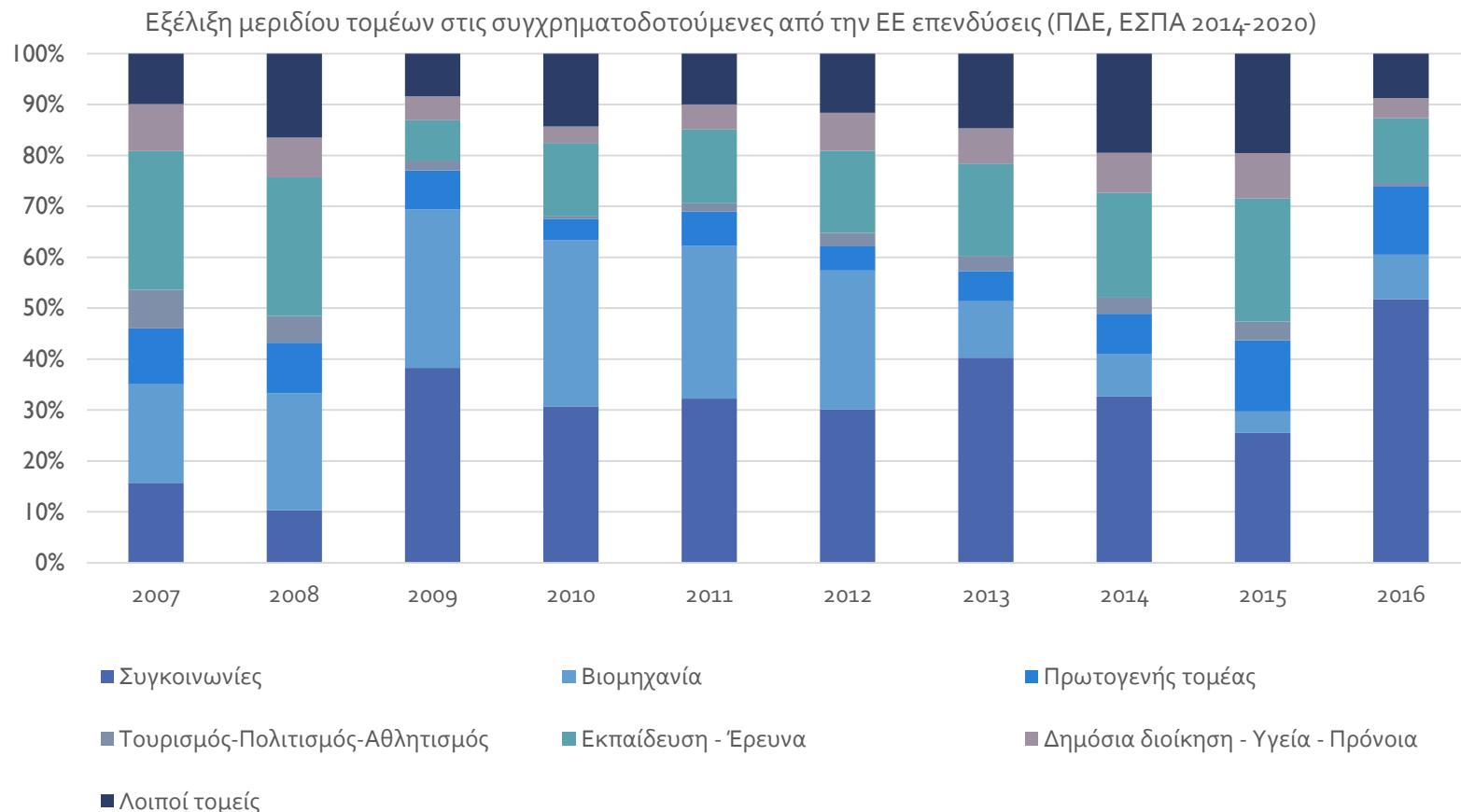
Οι ισχυρές αναπτυξιακές επιδράσεις μετριάζουν την απώλεια εσόδων από τη φοροελάφρυνση των επιχειρήσεων

Ενίσχυση επενδύσεων στη Μεταποίηση

Το μερίδιο των ενισχύσεων μέσω ΠΔΕ για επενδύσεις στην Μεταποίηση έχει μειωθεί σημαντικά

Η ενίσχυση των επενδύσεων στην Μεταποίηση μπορεί να αποφέρει πολλαπλά αναπτυξιακά οφέλη

- Ο σχηματισμός πάγιου κεφαλαίου θα αυξήσει την παραγωγικότητα
 - Ενίσχυση ανταγωνιστικότητας
 - Καλά αμειβόμενες, υψηλής εξειδίκευσης θέσεις απασχόλησης
 - Ενίσχυση εξωστρέφειας
- Οι επενδύσεις των Μεταποιητικών επιχειρήσεων θα τονώσουν την δραστηριότητα των παραγωγών επενδυτικών αγαθών
 - Κατασκευές
 - Μεταποίηση
 - Πλήθος άλλων κλάδων
- Υποθέσεις σεναρίου αύξησης χρηματοδότησης δημοσίων επενδύσεων
 - το μερίδιο της Μεταποίησης στους πόρους του ΕΣΠΑ 2021-2027 αυξάνεται από 8,8% σε 32,6% (μερίδιο 2010)
 - η απορρόφηση των πόρων του ΕΣΠΑ 2021-2027 είναι πλήρης
 - δεν περιλαμβάνονται επιδράσεις της εθνικής/ιδιωτικής συμμετοχής
- Προκύπτει πρόσθετη παροχή χρηματοδοτήσεων στη Μεταποίηση συνολικού ύψους €4,57 δισεκ. στην περίοδο του 6^η Προγραμματική Περίοδο, ή €570 εκατ. ετησίως

Εστιάζοντας στις επιδράσεις της υλοποίησης επενδύσεων από τις μεταποιητικές επιχειρήσεις

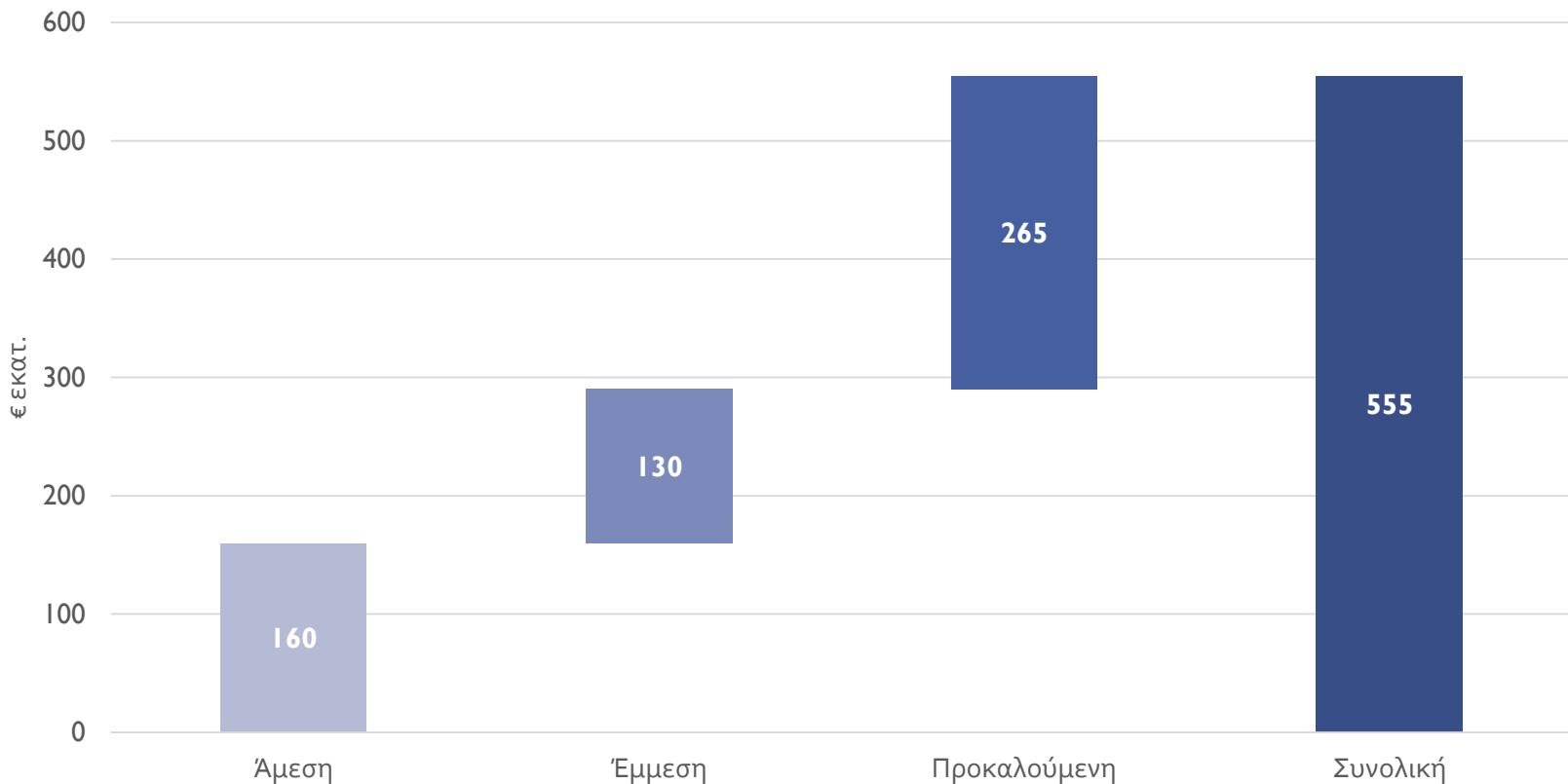

- Ανάλυση οικονομικών επιδράσεων με μακροοικονομικό υπόδειγμα Εισροών-Εκροών (ανάλυση κατά Leontief):
 - Ποσοτικοποίηση των επιδράσεων στην οικονομία λόγω τόνωσης της ζήτησης, από τις δαπάνες για επενδύσεις των Μεταποιητικών επιχειρήσεων
- Εκτιμήσεις ετήσιας ενίσχυσης οικονομικών μεγεθών:
 - ΑΕΠ
 - Απασχόληση
 - Δημόσια έσοδα

Ενίσχυση ΑΕΠ κατά €555 εκατ. ετησίως στην περίοδο 2021-2027

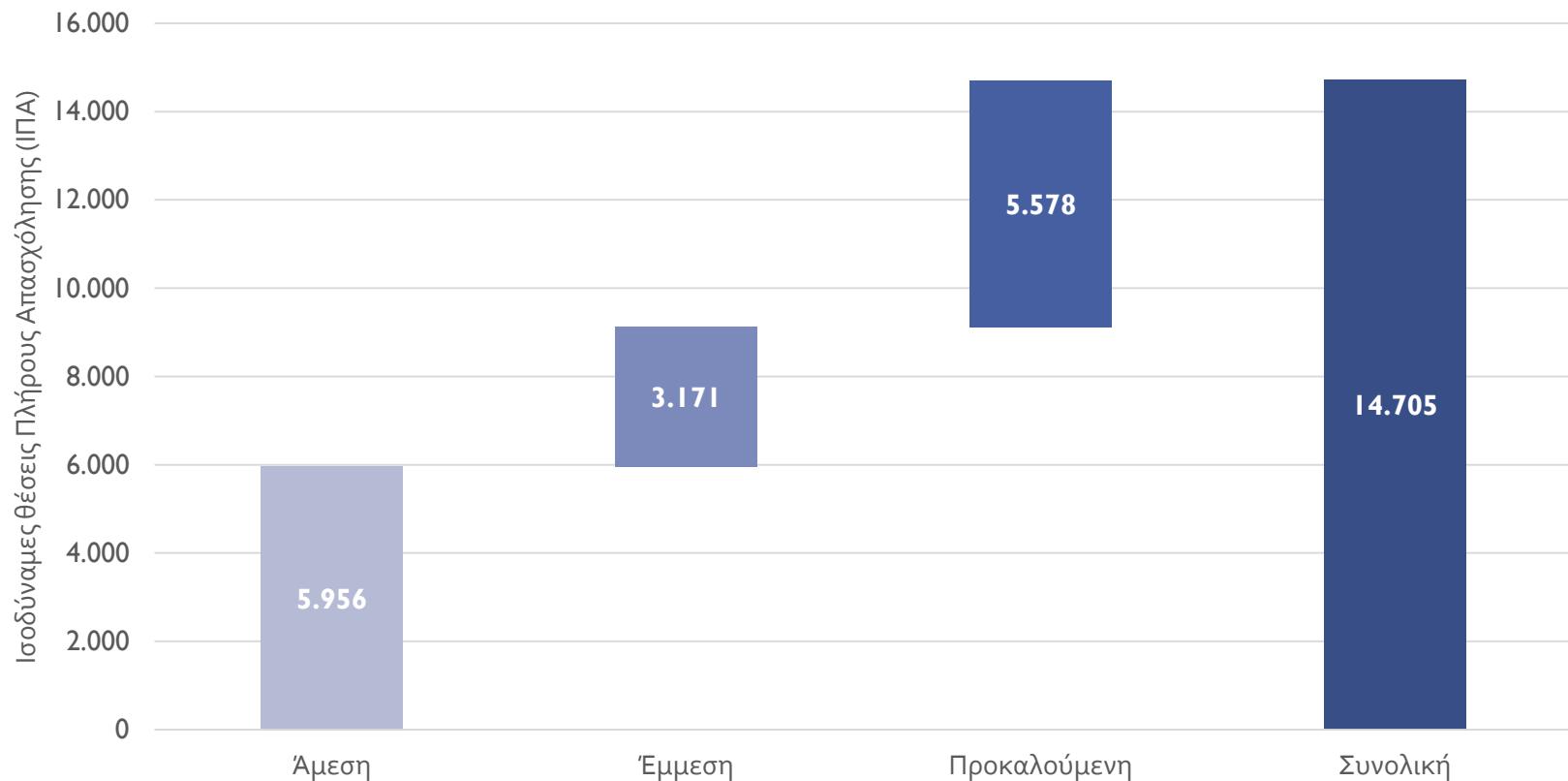
Επίδραση στο ΑΕΠ

Συνολική ενίσχυση απασχόλησης κατά 14.700 θέσεις εργασίας (ΙΠΑ), σταθερή καθ' όλη την περίοδο

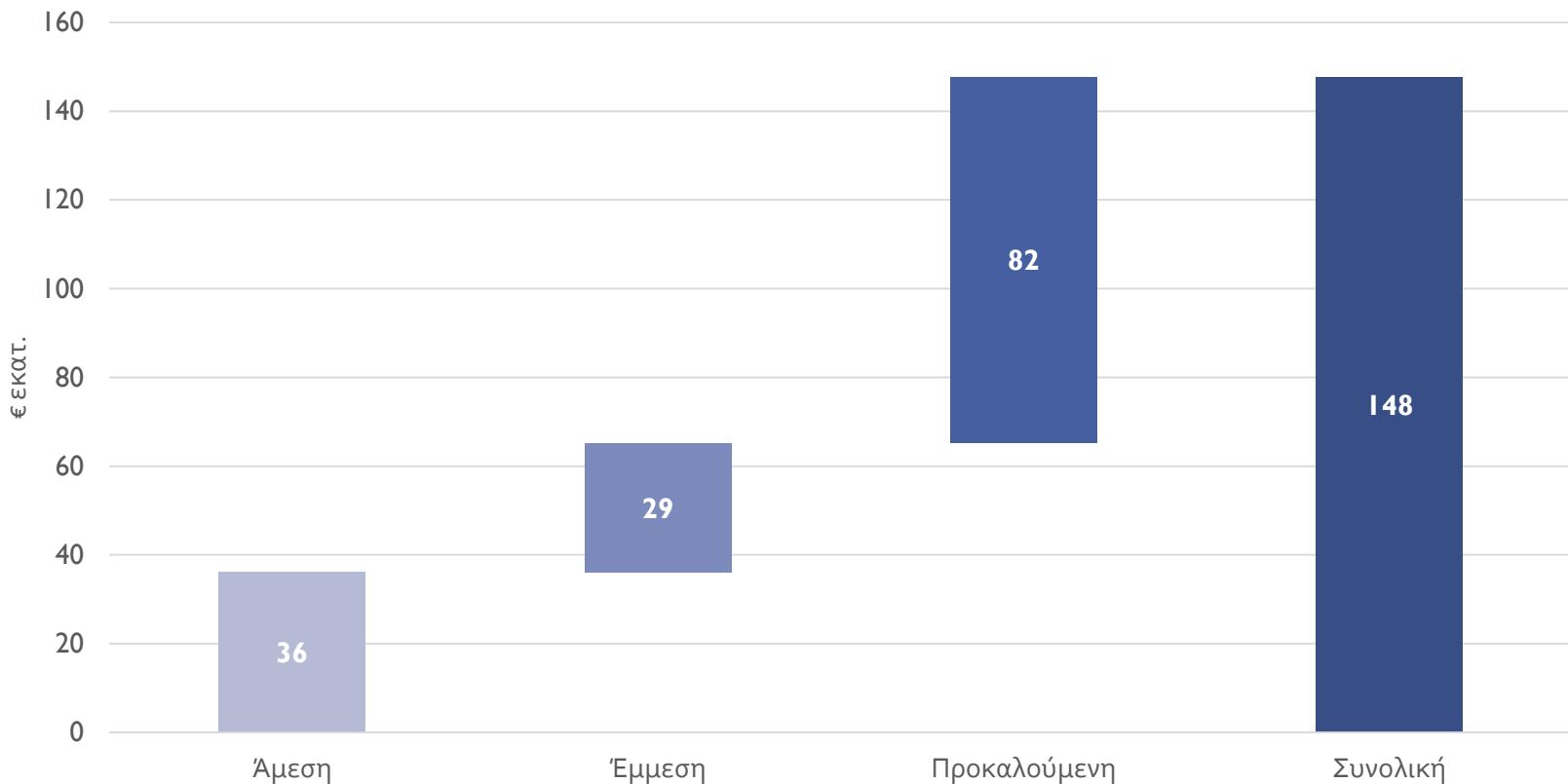
Επίδραση στην Απασχόληση

Τα έσοδα του Δημοσίου από φόρους και εισφορές ασφάλισης αυξάνονται κατά €150 εκατ. ετησίως

Επίδραση στα έσοδα του Δημοσίου

Ευχαριστούμε για την
προσοχή σας